

208451

CATEKISMOU LEON

IMPRIMET

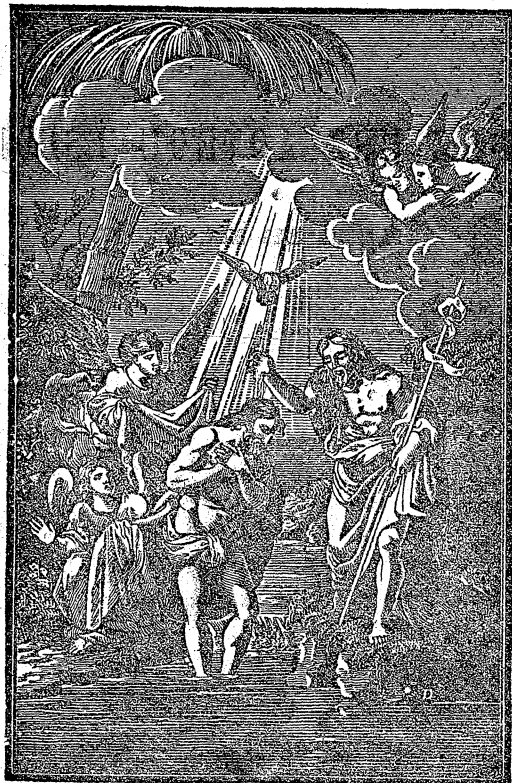
DRE URZ AOTROU ESCOP

KEMPER HA LEON.

KEMPER,

E TY AR. DE KERANGAL, IMPRIMER AN ESCOPTI.

*Autorisa a reomp an Aotrou AR. DE KERANGAL,
Imprimer an Escopti, da imprima ar C'hatekismou
brezonnek eus a Leon.*

*Roet e Kemper, dindan hor zin hag hor ziel, ha
dindan sin Secretour hon Escopti, ar c'henta eus
a vis c'huevrer 1865.*

† RENAN, ESCOP KEMPER HA LEON.

Dre c'houe'hemen an Aotrou'n Escop :

THEPHANY

Belec, Secretour,

Église catholique
en Finistère

Document numérisé en 2021

CATEKISMOU LEON

KENTA KENTEL.

EUS AN DOCTRIN CHRISTEN.

Goulen. Ha c'houi zo christen?

Respont. Ia, dre c'hraç Doue.

G. Piou eo an hini ha dle beza galvet christen?

R. An hini pehini, goude beza bet badezet, a gred hag a ra profession eus an doctrin christen.

G. Petra eo an doctrin christen?

R. An hini en deveus bet desket deomp hon Aotrou Jesus-Christ, pa veve var an douar, hag a zesk deomp bremañ eus he bers an Ilis santel catholic, apostolic ha romen.

G. Hag en zo necesser gouzout an doctrin christen?

R. Ia, mar fell deomp beza salvet.

G. *Penaus e c'hanavezer an doctrin christen?*

R. Dre an Ilis, pehini zo cunduet hag inspiret gant ar Speret-Santel evit discleria d'he bugale ar pezh en deveus Doue revelet d'ezi.

G. *An Ilis hag hi ne ell ket en em drompla?*

R. Salocras, paouez a rae da veza Ilis, ma paouezze da zeskiñ ar virionez revelet gant Doue.

G. *Penaus a tesker an doctrin christen?*

R. Dre ar C'hatekis pe an instruction.

G. *Pe digant piou e ranker receo an instruction-mañ?*

R. Digant an Ilis hag he Fastoret.

EILVET KENTEL.

EUL A SIN AR C'HRISTEN.

G. *Pehini eo sin ar c'hristen?*

R. Sin ar Groaz eo.

G. *Penaus e rit-hi sin ar Groaz?*

R. E ober a ran o cass va dorn deou d'am zal, ac'hano d'am estomac, neuze d'am scoaz gleiz, goude d'am hini deou, en eur lavaret ar c'homzou-mañ e latin: *In nomine Patris, et Filii, et Spiritus-Sancti*, pe aulramant e brezonec: En hano an Tad, hag ar Mab, hag ar Speret-Santel.

G. *Perag e rer sin ar Groaz?*

R. Evit ober exterieuramant ha patantamant profession da veza christen.

G. *Pe seurt mysteriou a zo representet e sin ar Groaz?*

R. Representet eo e sin ar Groaz ar Mysteriou eus an Dreindet, eus an Incarnation, hag eus a Redemption an natur humen.

G. *Pe heur e tleer ober sin ar Groaz?*

R. Diouz ar mintin pa zaver, diouz an nôz pa zear da gousket, hag e commançamant pep action.

G. *Pe seurt vertuz en deus sin ar Groaz?*

R. Sin ar groaz en deus ar vertuz da chasseal an droug sperejou, da bellât an tentationou, ha da denna benediction Doue varnomp.

TREDE KENTEL.

EUS A GREATION AN DEN.

G. *Piou en devez ho crouet ha lakeat er bed?*

R. Doue.

G. *Petra eo Doue?*

R. Doue a zo eur speret infinimant parfet, pehini en devez crouet an eñ hac an douar, ha pehini eo an Aotrou universel eus a guement tra zo.

G. *Peleac'h e m' Doue?*

R. Doue a zo en eñ, var an douar, hag e peb leac'h.

G. Doue hag en deus bet eur gommançamant?

R. Salocras, Doue a zo a bep eternite.

G. Doue hag en devezo eur fin?

R. Salocras, Doue a vezo epad an oll eternite.

G. Pe evit tra en devezs Doue hor c'hrouet-ni?

R. Evit e anaout, e garet hag e zervicha, hag evit dre ar voyen-ze obteni ar vuez eternal.

G. Petra en devezs Doue roet deomp-ni oc'h hon lakat er bed?

R. Roet en devezs deomp eur c'horf hag eun ene.

PEDERVET KENTEL.

EUS AN DREINDET SANTEL.

G. Pet Doue zo?

R. Ne deus nemet eun Doue hepken.

G. Pet Person a zo e Doue?

R. Tri Person a zo en Doue.

G. Penaus ho galvit-hu?

R. An Tad, ar Mab hag ar Speret-Santel.

G. Hac en zo Doue peb unan eus an tri Person-ze?

R. Ia, an Tad a zo Doue, ar Mab a zo Doue, ar Speret-Santel a zo Doue.

G. Ha tri Doue int-hi?

R. Salocras, an tri Person-ze ne dint nemet eun Doue hepken.

G. Perac an Tad, ar Mab hag ar Speret-Santel ne dint-hi ho zri nemet eun Doue hepken?

R. Abalamour n'ho devezs ho zri nemet eur memes natur divin, pehini zo unan hepken.

G. An tri Person hag hi zo ingal e peb tra, da lavaret eo, hag en zo ker bras, ker fur ha ker puissant an eil evel eguile?

R. Ia, abalamour ne dint ho zri nemet eur memes Doue hepken.

G. Penaus e c'halver an tri Person-ze?

R. An Dreindel saer.

G. Petra eo an Dreindet?

R. Eun Doue e tri Person : an Tad, ar Mab hag ar Speret-Santel.

PEMPET KENTEL.

EUZ AN INCARNATION.

G. Pehini euz a dri Person an Dreindeta zo en em c'hreat den?

R. Doue ar Mab hepken.

G. Penaus eo en em c'hreat d'en Doue ar Mab?

R. O kemeret eur c'horf hag eun ene eveldeomp-ni.

G. *Penaus e c'halveur Doue ar Mab en em c'hreat den?*

R. Galvet eo Jesus-Christ.

G. *Jesus-Christ hag en zo Doue ha den assambles?*

R. Ia, sur.

G. *Perac eo Jesus-Christ Doue ha den assambles?*

R. Abalamour ma zeus e Jesus-Christ diou natur; an natur divin hag an natur humen.

G. *Pet Person a zo e Jesus-Christ?*

R. Ne deus nemet unan hepen, pehini eo ar personach divin.

G. *Peleac'h en deus kemeret Doue ar Mab eur c'horf hag eun ene evel domp-ni?*

R. E corf ar Verchez gloriüs Vari.

G. *Ar Verchez Vari hag hi zo Mam da Zoue?*

R. Ia, rac Jesus-Christ, he Mab, a zo guir Doue evel an Tad hag ar Speret-Santel.

G. *Perac eo Mab Doue en em c'hreat den?*

R. Evit hon dilivra diouz ar pec'het ha dious an ifern, ha meritout d'eomp ar vuez eternal.

G. *Penaus en deus Jesus-Christ meritet deomp-ni ar vuez eternal?*

R. O rapari dre he varo var ar Groaz an injur great da Zoue dre ar pec'het.

C'HUEC'HVET KENTEL.

EUS AR FEIZ.

G. *Petra eo ar Feiz?*

R. Eur vertuz dreist natur eo, dre behini e credomp fermamant kement a ordren an Ilis d'eomp da gredi, abalamour ma zint discleriet ha revelet d'ezhi gant Doue.

G. *Ha necesser eo ar Feiz evit beza salvet?*

R. Ia, rac hep ar Feiz eo impossibl plijout da Zoue.

G. *Grit un Act a Feiz.*

R. Va Doue, credi a ran fermamant kement tra a ordren an Ilis da gredi, abalamour m'e c'houi, va Doue, eo hoc'h eus-hi discleriet ha revelet d'ezhi, ha ma zoc'h ar vizionez memes, pehini na ell na trompla na beza tromplet.

G. *Hag avoalc'h e credi e general kement a ordren an Ilis da gredi?*

R. Salocras, rac den, pehini en deus an uzach a rezon, ne ell beza salvet ep credi scleramant hag e particulier e zeus' eun Doue pehini a recompanso an neb er c'hlasq, hag hep credi er memes feçon Myster an Dreindet, Myster an Incarnation ha Myster hon Redemption.

G. *Petra ne all ket eur C'hristen da ignori hep pec'het?*

R. Pep Christen, pehini en deveus an

usach a reson, a zo oblijet da c'houzout ar *Gredo*, diána er sustañ, ar *Bater*, Gour-c'hemennou Doue ha re an Ilis, petra eo ar Sacramanchou a receo, an dispositionou necesser evit ho receo evel ma zeo dleet, ha pep-hini an deveriou euz he stat.

G. Petra eo Symbolen an Ebestel?

R. Ar feçon da ober profession a Feiz, pehini hon eus recevet digant an Ebestel.

G. Livirit Symbolen an Ebestel e latin.

- R. 1. Credo in Deum Patrem omnipotentem, Creatorem coeli et terræ ;
 2. Et in Jesum-Christum Filium ejus unicum , Dominum nostrum ;
 3. Qui conceptus est de Spiritu-Sancto, natus ex Mariâ Virgine ;
 4. Passus sub Pontio-Pilato, crucifixus, mortuus et sepultus ;
 5. Descendit ad inferos, tertiâ die resurrexit à mortuis ;
 6. Ascendit ad coelos, sedet ad dexteram Dei Patris omnipotentis ;
 7. Indè venturus est judicare vivos et mortuos.
 8. Credo in Spiritum-Sanctum ;
 9. Sanctam Ecclesiam Catholicam, Sanctorum Communionem ;
 10. Remissionem peccatorum ;
 11. Carnis resurrectionem ;
 12. Vitam æternam. Amen.

G. Livirit-hi e brezonec.

- R. 1. Me a gred e Doue an Tad oll-galloudec, Crouer d'an eê ha d'an douar ;
 2. Hag e Jesus-Christ he Vab unic, hon Autrou ;
 3. Pehini zo bet concevet eus ar Speret-Santel, ganet gant ar Verc'hez gloriüs Vari ;
 4. En deus gouzanvet dindan Ponç-Pilat ; a zo bet crucifiet, maro ha sebeliet ;
 5. A zo bet diskennet d'an ifernou, ha resuscitet an trede deiz a varo da veo ;
 6. A zo bet pignet en eêvou, hag azezet en tu deou da Zoue an Tad oll-galloudec ;
 7. Ac'hano e teui da varn ar re veo hag ar re varo.
 8. Me a gred er Speret-Santel ;
 9. An Ilis Santel catholic ; Communion ar Zent ;
 10. Remission ar pec'hejou ;
 11. Resurrection ar c'hic ;
 12. Ar vuez eternal. Evellen bezet grêt.
G. Explikit ar c'homzou-mâ euz an articl kentâ : Me a gred e Doue an Tad oll-galloudec, Crouer d'an eê ha d'an douar.
 R. Me zo sur ha certen e zeus eun Doue eternal, pehini dre he oll-c'halloud en deus great a netra an eê hag an douar.
G. Explikit an eil articl : Hag e Jesus-Christ he Vab unic, hon Autrou.
 R. Me a gred eo Jesus-Christ Mab unic da Zoue, ingal e pep tra d'he Dad, hag e zeo

hon Autrou dre eur guir particulier oc'h hor beza prenet gant ar pris eus he c'hoad.

G. *Explikit an trede artiel eus ar Symbolen* : Pehini zo bet concevet eus ar Speret-Santel, ganet gant ar Verc'hez Vani.

R. Me a gred en deus Mab Doue, oc'h en em ober den, kemeret eur c'honf pehini zo bet surmet eus a sustañc eur Verc'hez ; dre operation ar Speret-Santel, ha goude beza bet evelse concevet e corf Mari, eo bet ganet euz ar memes Mari, bepret guere'hez.

G. *Explikit ar pevare artiel* : En deus gouzanvet diadan Ponç Pilat, a zo bet crucifiet, maro ha sebeliet.

R. Me a gred en deus bet Ponç-Pilat condaonet Jesus-Christ da vervel ouz eur Groaz etre daou daer, hag e voe goude he varo lakeat he gorf er bez.

G. *Explikit ar pempet artiel eus ar symbolen* : Pehini a zo bet diskennet d'an ifernou, ha ressuscitet an trede deiz a varo da veo.

R. Me a gred penaus, goude mao Jesus-Christ, he ene, dispartiet dionz he gorf, a zikennas d'an ifernou evit dilivra eneoù ar re just, pere a doa el limbou o c'hortoz he zonediguez, ha penaus an trede deiz goude he varo, ec'h unissas adane he ene gant e gorf, hag e sortias gloriüs euz ar bez.

G. *Explikit ar c'huec'hvet artiel euz ar Symbolen* : A zo pignet eniecyon hac azezet en tu deou da Zoue an Tad oll-galloudec.

R. Me a gred e pignas Jesus-Christ dre he vertuz e-unan ebarsen eê, elec'h maezo azezet en tu deou d'he Dad, da lavaret eo, eleac'h m'en deus ar memes galloud hag ar memes gloar gant an Tad Eternel.

G. *Explikit ar seizvet artiel eus ar Symbolen* : Ac'hano e teui da varn ar re veo hag ar re varo.

R. Me a gred e tiskenno Jesus-Christ visibl amant eus an eê da fin ar bed evit barn an oll dud, ac evit renta da bep-unan hervez he œuvrou.

G. *Explikit an eizvet artiel euz ar Symbolen* : Me a gred er Speret-Santel.

R. Me a gred e zeus eun trede Ferson e Doue, pehini eo ar Speret-Santel, a broced eus an Tad hag eus ar Mab, hag en deus ar memes natur gant an daou Ferson-mâ eus an Dreindet.

G. *Explikit ar c'homzou kenta-mâ euz an navet artiel* : An Ilis santel catholic.

R. Me a gred e zeus eur societe pe eur gompagnunez hag eun assamble a dud fidel, unisset dre ar broffession eus a eur memes feiz, ha skignet e pep brô, pehini zo bet atao hag a bado bete fin ar bed, eus a behini Jesus-Christ eo ar penn invisibl, hag ar Pab, he Vikel en douar, eo ar penn visibl.

G. *Explikit ar c'homzou diveza eus an navet artiel* : Communion ar Zent.

R. Me a gred penaus ar garantez, pe dre

hini eo unisset an dud fidel en Ilis, a zeu da etablisssa etrezo eur gommunaute a vadou spirituel.

G. *Explikit an deuvet articl eus ar Symbolen* : Remission ar pec'hejou.

R. Me a gred en deus etablisset hag instituet Jesus-Christ sacramanchou en Ilis catholic evit ma hor bezo dreizo ar pardon hag ar remission euz hor pec'hejou.

G. *Explikit an unevet articl eus ar Symbolen* : Resurrection ar c'hic.

R. Me a gred penaus en deis diveza e ressuscito ar re varo evit comparissa er varn gant ho c'horfou propr.

G. *Explikit an daouzekvet articl eus ar Symbolen* : Ar vuez eternal.

R. Me a gred penaos goude ar Resurrection general, ar re just a jouisso eternalamant eus a Zoue er barados, hag ar bec'herien a vezo punisset eternalamant en ifern.

SEIZVET KENTEL.

EUS AN ESPERANÇ.

G. *Hag avoualc'h é caout ar Feiz evit beza salvet ?*

R. Salocras, red eo ive caout an Esperanç.

G. *Petra eo an Esperanç ?*

R. Eur vertuz dreist natur eo, pe dre

hini ec'h esperomp gant fizianz penaus e roi Doue d'eomp er bed-mâ ar graçou necesser evit ober hor zilvidiguez, hag ar c'hloar eternal er bed-all.

G. *Grit eun act a Esperanç.*

R. Esperout a ran gant fizianç, ô va Doue ! dre veritou Jesus-Christ, e root din er bed-mâ ar graçou necesser evit ober va zilvidiguez hag ar gloar eternal er bed all, abalamour m'oc'h eus-hi promettet din, ma zoc'h fidel d'ho promessaou, ha ma zeo infinit ho trugarez.

G. *Pe var dra eo fountet hon Esperanç ?*

R. Var madelez Doue, meritou Jesus-Christ hag hon œuvrou mad.

G. *Ha necesser eo an œuvrou-mad evit beza salvet ?*

R. Ia, rac na vezimp barnet nemet dioc'h hon œuvrou mad, pe hor goal œuvrou.

G. *Petra eo ar pezh a ell procuri deompni ar madou a ra deomp an esperanç da c'hortos digant Doue ?*

R. Ar beden pe an oreson.

G. *Pehini eo an excellanta eus an oll oresonou ?*

R. An hini en deus desket d'eomp Jesus-Christ e-unan, hag a zo galvet an Oreson Dominical, pe ar *Bater*.

G. *Livirit an Oreson Dominical e latin.*

R. 1. Pater noster, qui es in cœlis ;
Sanctificetur nomen tuum ;

2. Adveniat regnum tuum ;
3. Fiat voluntas tua, sicut in cœlo et in terrâ.
4. Panem nostrum quotidianum da nobis hodiè ;
5. Et dimitte nobis debita nostra, sicut et nos dimittimus debitoribus nostris ;
6. Et ne nos inducas in tentationem ;
7. Sed libera nos à malo. Amen.

G. *Livirit-hi e brezonec.*

- R. 1. Hon Tad pehini zo en Eê, hoc'h hano bezet santifiet ;
2. Ho rouantelez deuet d'eomp ;
 3. Ho polontez bezet great var an douar evel en Eê ;
 4. Roit d'eomp hirio hor bara pem-deziec ;
 5. Ha pardonit d'eomp hon offançou evel ma pardonomp d'ar re ho deus hon offancet ;
 6. Ha na bermetit ket e kouezzemp e tentation ;
 7. Hoguen hon dilivrit diouz an drouc. Evelse bezet great.

G. *Doue hag hon Tad-ni eff-èn ?*

R. Ia sur.

G. *Perac eff-èn hon Tâd-ni ?*

R. Abalamour ma en deus hor c'hrouet hac hor c'hemeret evit he yugale.

G. *Perac e c'hamañmant ar Bater e leveromp-ni hon Tad, ha non pas hon Doue ?*

R. Evit he bedi gant mui a fizianç hag a affection.

G. *Perac e c'halvomp-ni hon Tad, ha non pas va Zad ?*

R. Evit discuez penaus e zomp oll breudeur ha c'hoarezet.

G. *Perac e leveromp-ni hon Tad pehini zo en Eê, pa e ma Doue e pep leac'h ?*

R. Abalamour peguement bennâc ma e ma Doue e pep leac'h, gouscoude an Eê a zo eguis he drôn hag al leac'h pe en hini e tizolo he c'hloar d'ar re eürus, hag a dleomp da gonsideri evel hor guir vrô.

G. *Pet goulen a zo er Bater ?*

R. Seiz a zo enni.

G. *Petra ac'houlennomp-ni ouz Doue dre ar c'homzou-mâ : Hoc'h hano bezet santifiet ?*

R. Goulen a reomp ma vezo Doue anavezet, caret, servichet hag enoret gant an oll dud.

G. *Petra a c'houlennomp-ni ouz Doue dre ar c'homzou-mâ : Ho rouantelez deuet d'eomp ?*

R. Goulen a reomp ar c'hraç da vont da rouantelez an Eê, pehini eo ar barados, goude beza lakeat Doue da rên en hor c'hallonou dre he c'hraç, hag e garantez epad ar vuez-mâ.

G. *Petra a c'houlennomp ouz Doue dre ar c'homzou-mâ* : Ho polontez bezet great var an douar evel en Eê ?

R. Goulen a reomp ma rayo an dud bolontez Doue var an douar, evel m'he gra ar re eürus en Eê.

G. *Petra a c'houlennomp-ni ouz Doue dre ar c'homzou-mâ* : Roit d'eomp hirio hor bara pemdezic ?

R. Goulen a reomp ar pezo rekis da vezur ar c'horf hag an ene.

G. *Petra a c'houlennomp-ni ouz Doue dre ar c'homzou-mâ* : Ha pardonnit d'eomp hon offañcou, evel ma pardonomp d'ar re ho deus hon offanset ?

R. Goulen a reomp ouz Doue ma pardonno d'eomp hor pec'hejou, evel ma pardonomp hon unan d'hon nessa, pa en deus hon offancet.

G. *Petra a c'houlennomp-ni ouz Doue dre ar c'homzou-mâ* : Ha na bermetit ket e coez-zemp e tentation ?

R. Goulen a reomp ar c'hraç na vezimp ket tentet, peda rezista ouc'h an dentation, e ken kas ma permetfe Doue e vemp tñtet.

G. *Petra a c'houlennomp-ni ouz Doue dre ar c'homzou-mâ* : Hoguen hon dilivrit diouz ad droug. Evellen bezet great ?

R. Goulen a reomp ouz Doue ar c'hraç d'hon dilivra diouz kement drouc a elfe ar-ruout gant ar c'horf hac an ene.

G. *Pehini eo an ordinala peden a ra ar gristenien fidel goude an Oreson Dominical pe ar Bater ?*

R. Ar beden a vez great d'ar Verc'hez Vari, hag a zo galvet ar *Salutation Angelic*, pe an *Ave Maria*.

G. *Livirit an Ave Maria e latin ?*

R. Ave Maria gratiâ plena, Dominus tecum, benedicta tu in mulieribus, et benedictus fructus ventris tui, Jesus. Sancta Maria, mater Dei, ora pro nobis peccatoribus, nunc et in horâ mortis nostræ. Amen.

G. *Livirit-hi e brezonec.*

R. Me ho salud, Mari, leun a c'hraç, an Aotrou Doue zo gueneoc'h, beniguet oc'h dreist an oll graguez, ha beniguet eo ar frouez eus ho corf, Jesus. Santez Mari, mam da Zoue, pedit evidomp-ni, pec'herien, bre-mâ hac en heur hor maro. Evellen bezet great.

G. *Goude ar Verc'hez Vari, da biou e lleomp-ni adressi muia hor peden ?*

R. D'hon Eal-Gardien, d'ar Zent eüs a bere e tougomp an hano, d'ar Zant Patron eus an escopti ha d'ar Zant Patron euz ar barres.

G. *Pe seurt oreson a ve mad evit en em recommandi d'an Eal-Gardien ?*

R. Chetu amâ unan e latin :

Angele Dei, qui custos es mei, me tibi commissum pietate supernâ, hodiè illumi-

na, custodi, rege et gubernat. Amen.

G. *Livirit-hi e brezonec.*

R. Eal Doue, pa zoc'h din gardien, deputet dre ar Brovidanç Divin, d'am c'hass d'an eürusdet, scleraït va speret, diouallit va c'halon, ha cuntinuit bepret da gaout sourcei ac'hanon. Evellen bezet great.

EIZVET KENTEL

EUZ AR GARANTEZ.

G. *Hag avoalc'h eo caout ar Feiz hac an Esperanç evit beza salvet ?*

R. Salocras, ret eo caout ive ar Garantez.

G. *Petra eo ar Garantez ?*

R. Eur vertuz dreist natur eo, pe dre hini e caromp Doue dreist kement tra zo, hag hon nessa eveldomp hon-unan.

G. *Grit eun act a Garantez.*

R. Va Doue, me ho car a greiz va c'halon, ha dreist pep tra, abalamour ma zoc'h infinimant mad ha dign da veza caret ; me a gar ive va nessa eveldôn va-unan abalamour deoc'h.

G. *Petra eo caret Doue dreist kement tra zo ?*

R. E garet mui eguet kement zo crouet ha beza en disposition da goll tout, memes hor buez, kent eguet displijout dezàn.

G. *Petra eo caret hon nessa eveldomp hon unan ?*

R. E alia da garet Doue ar muia, ha dezirout dezàn ar memes mad a zeziromp deomp hon-unan er guel a Zoue.

G. *Petra a dle hon lakât da garet Doue hac hon nessa er façon ma hon eus lavaret ?*

R. Ar vadelez a Zoue, he vad-oberou, ar gourc'hemen en deus grêt d'eomp d'e garet ha da garet hon nessa.

G. *Pehini eo ar guir merk evit anaout ha ni a gar Doue hag hon nessa ?*

R. Guelet ha ni a observ Gourc'hemen-nou Doue ha re an Ilis.

NAVET KENTEL.

EUZ A C'HOUC'HEMENNOU DOUE.

G. *Pet gourc'hemen Doue zo ?*

R. Deg a zo anezo.

G. *Livirit-hi.*

- R. 1. Un Doue hepken a adori,
Ha dreist peb tra oll a guiri.
2. E vean he hano ne doui ket,
Nac ive netra all ebet.
3. Ar suliou santel a viri,
E servich Doue, oc'h e veuli.
4. Da dad, da vam a enori,
Evit pell amzer ma vevi.

5. Dioual na lazi den ebet,
Nac a zezir nac a effet.
6. Lubric ne vezi ket ivez,
Nac a gorf nac a volontez.
7. Laeres na miret madou den,
E kouizieguez ne ri biken.
8. A enep den fals testeni,
Na gaou ebet ne liviri.
9. Na c'hoanta dre luxur pec'hi,
Nac e sonj vil n'en em lezi.
10. Na souhet madou da hentez,
Evit o c'haout dre falsentez.

G. *Pehini eo ar c'henta gourc'hemen a Zoue?*

R. Un Doue hepken a adori,
Ha dreist pep tra oll a guiri.

G. *Petra a ordren Doue d'eomp-ni dre he quenta gourc'hemen?*

R. Doue a ordren d'eomp e garet mui eguet kement tra zo, eus hon oll galon, eus hon oll ene, eus hon oll nerz, ha beza en disposition da vervel kent eguet displeizout dezan; ha na deuimp da adori nemetan hepken.

G. *Petra eo adori Doue?*

R. Renta dezan an enor, ar respet hac ar zoumission a dleomp dezan evel d'hoc'hrouer ha d'hon Autrou souveren.

G. *Grit eun Act a Adoration.*

R. Me oc'h ador, ô va Doue! hac oc'h eneffevit va C'hrouer ha va Mestr souveren:

me a offr d'eoc'h va buez ha kement a bossedàn.

G. *Ha pec'hi a rear a enep ar gourc'hemen-mâ oc'h enori ar Verc'hez sacr hac ar Zent, ho relegou hac ho imachou?*

R. Salocras, rac an enor a rentomp d'ar Verc'hez sacr ha d'ar Zent, d'ho relegou ha d'ho imachou, a zo rapportet da Zoue necesseramant.

G. *Pehini eo an eil gourc'hemen a Zoue?*

R. E vean he hano ne doui ket,
Nac ive netra all ebet.

G. *Petra a zifen Doue ouzomp-ni dre an eil gourc'hemen-mâ?*

R. Doue a zifen ouzomp na douimp e nep façon, a enep ar virionez, pe gant ar virionez hep necessite, nemet e justic ha solennelamant hepken.

G. *Pehini eo an drede gourc'hemen a Zoue?*

R. Ar suliou santel a viri,
E servich Doue, oc'h e veuli.

G. *Petra a ordren Doue d'eomp-ni dre an drede gourc'hemen-mâ?*

R. Doue a ordren d'eomp enori ha respeti ar zul, pehini eo an deiz a repos, o paouez a labourat; hag he santifica dre an oreson ha dre ar pratic eus an œuvrou mad.

G. *Pehini eo ar pevare gourc'hemen a Zoue?*

R. Da dad, da vam a enori,
Evit pell amzer ma vevi.

G. *Petra a ordren Doue d'eomp-ni dre ar pevare gourc'hemen-mâ?*

R. Doue a ordren d'eomp caret hon tad hag hor mam ha kement re o deus autorite varnomp, ho respeti, oboissa dezo, hag ho asista en ho ezomou spirituel ha temporel.

G. *Pehini eo ar pempet gourc'hemen a Zoue?*

R. Dioual na lazi den ebet,
Nac a zezir nac a effet.

G. *Petra a zifen Doue dre ar pempet gourc'hemen-mâ?*

R. Doue a zifen na deuimp d'en em laza, na da lamet he vuez digant hon nessa dre hon autorite hon-unan, na raimp ha na zezirimp drouc ebet dezan, ha n'en lakaimp e nep fañçon da bec'hi.

G. *Pehini eo ar c'huec'hvet gourc'hemen a Zoue?*

R. Lubric ne vezi ket ivez,
Nac a gorf nac a volentez.

G. *Petra a zifen Doue ouzomp-ni dre ar c'huec'hvet gourc'hemen-mâ?*

R. Doue a zifen ouzomp an oll sellou, comzou, actionou ha sonjesonou dishonest ha control d'ar burete.

G. *Pehini eo ar seisvet gourc'hemen a Zoue?*

R. Laeres na miret madou den,
E kouiziegez ne ri biken.

G. *Petra a zifen Doue ouzomp-ni dre ar seisvet gourc'hemen-mâ?*

R. Doue a zifen ouzomp na guemerimp ha na virimp injustamant netra divar goust hon nessa, ha na vezimp caus da zomach ebet dezan.

G. *Pehini eo an eizvet gourc'hemen a Zoue?*

R. A enep den fals testeni,
Na gaou ebet ne liviri.

G. *Petra a zifen Doue ouzomp-ni dre an eizvet gourc'hemen-mâ?*

R. Doue a zifen ouzomp ar fals testeni, ar gueyer, on drouc-prezec hag ar juamanchou temerer.

G. *Pehini eo an navet gourc'hemen a Zoue?*

R. Na c'hoanta dre luxur pec'hi,
Nac e sonj vil n'en em lezi.

G. *Petra a zifen Doue ouzomp-ni dre an navet gourc'hemen-mâ?*

R. Doue a zifen ouzomp an dezirou hag ar zonjesonou volonter eus an impurete.

G. *Pehini eo an decvet gourc'hemen a Zoue?*

R. Na souhet madou da hentez,
Evit ho c'haout dre falsentez.

G. *Petra a zifen Doue ouzomp-ni dre an decvet gourc'hemen-mâ?*

R. Doue a zifen ouzomp, non pas hepken laeres, mes ivez ar volontez hag an dezir d'en em appropria ha d'en em sezia eus a vadou hon hentez, hep guir na reson.

DECVET KENTEL.

EUS A C'HOUC'HEMENNOU AN ILIS.

G. *Hag en zo necesser observi gourc'hemennou an Ilis?*

R. Ia, hon Autrou Jesus-Christ en deus roet d'e Ilis ar galloñd da ober lezennou, hag en deus gourc'hemennet deomp senti outi.

G. *Pet zo a c'hourc'hemennou an Ilis?*

R. C'huec'h.

G. *Livirit-hi?*

R. 1. Ar goueliou bers a sanctifi,
Neuze peb labour a lezi.

2. Ha cleo devot a ben da ben,
Sul ha gouel bers an oferen.

3. Ur vech er bloas da viana,
E covessai hep nac'h netra.

4. Ha da grouer a recevi,
Da Basq devota ma c'helli.

5. Yun a ri an daouzec-deiziou,
Ar c'horaiz hag ar vijilou.

6. Kig, nemet da zeiz Nedelek,
Guener na sadorn na zebr ket.

G. *Pehini eo ar gourc'hemenn kenta euz an Ilis?*

R. Ar goueliou bers a sanctifi,
Neuze peb labour a lezi.

G. *Petra a ordren d'eomp-ni an Ilis dre he gourc'hemenn kenta?*

R. An ilis a ordren d'eomp dioual da ober œuvrou servil d'an deiziou gouel gourc'hemennet, hag ho implija e servich Doue evel an deiziou sul.

G. *Pehini eo an eit gourc'hemenn eus an Ilis?*

R. Ha cleo devot a ben da ben,
Sul ha gouel bers an oferen.

G. *Petra a ordren d'eomp-ni an Ilis dre he eil gourc'hemenn?*

R. An Ilis a ordren deomp assista devo-
tamant en oferen santel, d'ar suliou ha d'ar
goueliou mirapl.

G. *Pehini eo an trede gourc'hemenn eus an Ilis?*

R. Ur vech er bloas da viana,
E covessai hep nac'h netra.

G. *Petra a ordren deomp-ni an Ilis dre he zrede gourc'hemenn?*

R. An Ilis a ordren d'eomp coves hon oll
bec'hejou gant an dispositionou necesser,
da viana eur vech bep bloas.

G. *Pehini eo ar pevare gourc'hemenn eus an Ilis?*

R. Ha da grouer a recevi,
Da Basq devota ma c'helli.

G. *Petra a ordren d'eomp-ni an Ilis dre
he fevare gourc'hemen?*

R. An Ilis a ordren deomp communia
gant devotion en hor parres, da nebeuta
da Basq, bep bloas.

G. *Pehini eo ar pempet gourc'hemen eus
an Ilis?*

R. Yun a ri an daouzec-deiziou,
Ar c'horaïs hag ar vijilou.

G. *Petra a ordren d'eomp-ni an Ilis dre
he fempet gourc'hemen?*

R. An Ilis a ordren deomp yun an dei-
ziou eus ar pevar-amzer pe ar c'hotuerou,
ar vijilou gourc'hemenet, hag ar c'horaïs
hed a hed.

G. *Pehini eo ar c'huec'hvet gourc'hemen
eus an Ilis?*

R. Kig, nemet da zeiz Nedelec,
Guener na sadorn na zebr ket.

G. *Petra a ordren deomp-ni an Ilis dre
he c'huec'hvet gourc'hemen?*

R. An Ilis a ordren d'eomp dioual da
ober usaich a guik d'an deiziou guener ha
sadorn, e memor eus a basion hag a anter-
ramant hon Autrou Jesus-Christ, nemet
deiz Nedelec a errufe en unan euz an daou
zeiz-se.

UNNECVET KENTEL.

EUS AR PEC'HET.

G. *Petra eo ar pec'h?*

R. Ar pec'h a zo eur sonjeson, eur
gomz, eun action, pe eun omission a enep
al lezen hag ar volonteiz a Zoue.

G. *Pe seut pec'hjou a zo?*

R. Daou seurt a zo : ar pec'h orijinel
hag ar pec'h actuel.

G. *Petra eo ar pec'h orijinel?*

R. An hini pe gant hini e vezomp ganet,
ha pe eus a hini omp rentet coupabl dre
zizoboissanç Adam.

G. *Petra eo ar pec'h actuel?*

R. An hini a gometomp dre hor bolonteiz
propr; adalec ma hon eus an usach a reson.

G. *Pe seurt pec'hjou actuel-ze?*

R. Daou seurt zo : ar pec'h marvel
hag ar pec'h veniel.

G. *Petra eo ar pec'h marvel?*

R. Eur pec'h eo pehini a ra d'eomp
coll graç Doue, hag hon rent dign eus ar
poanniou eternal.

G. *Petra eo ar pec'h veniel?*

R. Eur pec'h eo pehini a laca graç
Doue da zemplât ennomp, a virit poanniou
temporel, hag hon dispos d'ar pec'h
marvel.

G. *Petra ar pec'hejou capital?*

R. Ar re pere eo ar penn hag ar zourcen eus ar pec'hejou all.

G. *Pet pec'het capital zo?*

R. Beza e zeuz seiz, galvet communamant ar seiz pec'het marvel.

G. *Livirit-hi?*

R. Orgouill, Avariç, Luxur, Avi, Gourmandis, Buaneguez, ha Diegui.

EUS AN ORGOUILL.

G. *Petra eo an Orgouill?*

R. An Orgouill a zo eur garantez dreist voder, pehini en deus eun den evithan e-unan, hag a ra dezan disprijout ar re all, ha clasq en em zével huelloc'h eguet-ho.

G. *Petra eo ar remejou evit an Orgouill?*

R. Sonjal, 1. ne domp nemet poultr, hag e tistroimp adarre e poultr; 2. n'hon eus netra n'hor be recevet digant Doue, ha seulvui hon eus recevet digantàn, seul terruploc'h e vezo ar gont hor bezo da renta dezan; 3. penaus Doue a rezist ouc'h an dud superb, hag a ro he c'hraç d'ar re humbl; 4. penaus ar pec'het-se a zo bet caus da Lucifer, an eal-se ker parfet, da veza precipitet en ifern. Ar bempet remed eo goulén alies digant Doue ar c'hraç da bratica an humilite, ha da gaout ato sonj pegen dister omp.

EUS AN AVARISTET.

G. *Petra eo an Avaristet?*

R. Eur garantez dreist voder evit madou ar bed, ha principalamant evitan arc'hant.

G. *Pere eo ar remejou evit an Avaristet?*

R. Ar sonj eus ar maro, pehini pa zont jimp nebeuta, a lakai heritourien, alies ingrat, e possession eus ar madou-ze, pere goude beza coustet kement a boan d'eomp er bed-mañ, a vezo marteze caus d'eomp da zevi eternellamant er bed all; an aluzen hag ar beden.

EUS AL LUXUR.

G. *Petra eo al Luxur?*

R. Ar pec'het a impurete eo, pehini, hervez sant Paul, ne dlefe ket beza hanvet etouez ar gristenien.

G. *P'eur oar coupabl eus ar pec'het infam-ze?*

R. 1. Pa rear actionou dishonest; 2. Pa lavarar, pa ganer, pe pa lenner, hep necesse, pa scrifer, pa beinter, pe pa zelaouer gant plijadur traou dishonest; 3. pa arreter an daoulagad hep ezom ha gant plijadur var dud pe var draou oc'h pere ne aller ket sellet hep danjer; 4. pa gonsanter dazonjesonou dishonest; 5. p'en em arreter gant plijadur er seurt sonjesonou-ze, ha ne gonsantet ket memes dezo.

G. *Ha pec'hi venielamant a eller e matier a impurete ?*

R. Ar seurt pec'hejou-ze a zo atao mar-vel , nemet an defaut a gonsantamant a ziminufe ar faut.

G. *Petra a ranker da ober evita ar c'hrim-ze ?*

R. Ret eo tec'het dioc'h an occasionou da goeza ennàn, caret ar beden hag al labour , cundui eur vuez sobr , penitant , mortifiet ; evita peb curiosite inutil ; mont alies da gofes ; sonjal e presañ Doue , er maro , en eternite ; distrei ar speret dioc'h ar goal zonjesonou e c'his m'o zanter , evit sonjal e traou al ; sonjal oump templ d'ar Speret-Santel, memprou da Jesus-Christ : pegen horrubl crim e ve eta d'eomp en em souilla !

EUS AN AVI.

G. *Petra eo an Avi ?*

R. An Avi a zo eun displijadur a ra deomp ar vad a erru gant hon nessa , pe ar joa hon eus o velet drouc oc'h erruout gantâ.

G. *Pere eo ar remejou evit an Avi ?*

R. An humilite , ar vortification , an nebeut a attach evit madou ar bed-mâ, pere ne ellont nemet occupi ha nonpas rassazia an ene, pehini ne deus nemet ar bossession a Zoue , a elfe e renta heürus ;

pedi evit ar re a ra Avi d'eomp, ha lavaret ato vad anezo.

EUS AR GOURMANDIS.

G. *Petra eo ar Gourmandis ?*

R. Eur garantez dreist voder eo evit an dibri hag an eva.

G. *Penaus ec'h eviter ar pec'het-se ?*

R. O tec'het diouz an dud gourmand, ha particulieramant diouz ar vezvierien ; o sonjal alies er gaou a ra ar vis detestapl-ze ouz an ene, ouz ar c'horf, ouz ar reputation memes, hag en tourmanchou terrubl en deus Doue preparet evit en em venji eus ar re o devezo great ho Doue eus ho c'horf.

EUS AR VUANEGUEZ.

G. *Petra eo ar Vuaneguez, pe autramant ar Goler ?*

R. Eur mouvamant eus hon ene eo , pehini hon laka d'en em facha ouc'h ar pezh a zisplich d'eomp, ha da glask en em venji.

G. *Pere eo ar remejou ouz ar Goler ?*

R. Da guenta, sonjal penaus ar Goler a zo ordinalamant eun effet eus an orgouill hag eur manier follentez ; 2. penaus o veza insupportabl d'ar re all, e tleomp ivez ho zuporti ; 3. sonjal en deus Jesus-Christ great d'eomp eur gourc'hemen express da bardoni memes hon adversourien, hag en deus roet

d'eomp e-unan an exempl a gement-se :
« Va Zad, emezà o parlant eus he vourre-
vien, pardonit-hi, rac ne ouzont ket petra
a reont. »

EUS AN DIEGUI.

G. *Petra eo an Diegui ?*

R. Eul lezireguez hag eun degout eo,
pehini a ra d'eomp lezel hon dever da ober,
ispisial e kenver Doue, kent eget ober
violanç ebet d'eomp hon-unan.

G. *Pere eo ar remejou ouz an Diegui ?*

R. Consideri, 1. ne aller gounit rouan-
telez an êe nemet dre violanç ; 2. penaus
ar vezen ne zougo ket a frouez mad a vezo
troc'het ha silapet en tân ; 3. penaus ar
zervicher inutil a vezo taolet en devalijen.

DAOUZECVET KENTEL.

EUS A BEVAR FIN AN DEN.

G. *Pehini eo ar voyen da evita ar pec'het ?*

R. Sonjal er finvezou diveza.

G. *Pere eo finvezou diveza an den ?*

R. Peder a zo anezo : ar Maro, ar Varn,
ar Barados hag an lfern.

G. *Perac hogalver finvezou diveza an den ?*

R. Abalamour ar Maro a zo an termen
diveza euz he vuez ; ar Varn an arret diveza
eus he sort, ar Barados ar recompanç diveza
eus he vertuz, hag an lfern ar bunion di-
veza eus he grim.

EUS AR MARO.

G. *Petra eo ar Maro ?*

R. Separation an ene diouz ar c'horf.

G. *Mervel a raimp-ni oll ?*

R. Ia, tout e varvimp evit paea ar boan
dleet d'or pec'hejou ha da bec'het hon tad
kenta Adam.

G. *P'eur e varvimp-ni ?*

R. Pa blijo gant Doue, mes ne ouzomp
nac an deiz, nac an heur.

G. *Perac e falvezet da Zoue e vije incertain
an heur eus hor maro ?*

R. Evit m'en em breparimp continuella-

mant da vervel, ha ma kemerimp peb deiz evel pa dlefe beza an diveza eus hor buez.

G. *Penaus e lleomp-ni en em brepari evit caout eur maro mad ?*

R. O cundui eur vuez veritablant christen.

G. *Peleac'h e zai hor c'horf goude ar maro ?*

R. Lakeat e vezo en douar.

G. *Eno e chomo-en ato ?*

R. Salocras, ressuscita a rai da fin ar bed.

G. *Hon ene mervel a raio-hi ive ?*

R. Salocras, ne varvo james.

EUS AR VARN.

G. *Petra a erruo gant hon ene goude ar maro ?*

R. Parissa a rai dirac Doue evit beza barnet.

G. *Var betra e vezo barnet hon ene ?*

R. Var he actionou fall ha mad.

G. *Peleac'h e zai hon ene goude ma vezo barnet ?*

R. D'ar Barados, pe d'an Ifern, pe d'ar Purgator, diouz m'e devezo meritet.

G. *Ouc'h penn ar Varn particulier-se, ha ne vezo ket eur Varn jeneral d'a fin ar bed ?*

R. Eo, Jesus-Christ a deui da fin ar bed evit barn an oll dud.

G. *Penous e teui Jesus-Christ da varn an oll dud ?*

R. Dont a rai leun a c'hloar hag a vaje, accompagnunekeat gant an Ales ha gant ar Zent.

G. *Ar Varn jeneral ha great e vezo-hi dirac on oll ?*

R. Ia, great e vezo dirac ar bed universal.

G. *Da ober petra ar varn jeneral-ze, pa zeo barnet peb ene evel ma zeo dispartiet diouz ar c'horf ?*

R. Evit disquez en eur facon sansibl, confusion ar bec'herien, gloar ar Zent hag autorite Jesus-Christ.

EUS AR BARADOS.

G. *Petra eo ar Barados ?*

R. Ar Barados a zo eur plac delicias, e pehini e jouisser eus eun eürusdet eternal, er güel hag er bossession a Zoue.

G. *Piou a ya d'ar Barados ?*

R. Ar re n'ho deus ket offancet Doue, pe autramant, goude he veza offancet, ho deus great pinijen ha paet an oll boanniou dleet d'ho fec'hejou.

G. *Ar Zent er Barados e maint-hi corf hag ene ?*

R. Ne deus c'hoas nemet ho eneo ; ho c'horfou ne antreint er Barados nemet goude ar resurrection.

G. *E petra e consist eürusdet ar Zent ?*

R. O velet Doue evel ma zeo, hag oc'h he garet parfetamant epad an oll eternite.

G. *Pegueit e pado eürusdet ar Zent ?*

R. Padout a rai eternellamant.

G. *Petra a ranker da ober evit mont d'ar Barados ?*

R. Caret Doue a greiz calon, hag accomplissa he c'hourc'hemennou.

EUS AN IFFERN.

G. *Petra eo an Ifern ?*

R. Eur plaç a dourmanchou eo, e pehini an dud fall a vezo tourmantet eternellamant gant an diaoulou.

G. *Piou a ya d'an Ifern ?*

R. Ar re a varv er pec'het marvel.

G. *Pe seurt poanniou a souffront-hi en Ifern ?*

R. Privet int eus ar guël a Zoue, ha souffr a reont kement seurt tourmanchou a eller da zantout, particulieramant an tân pehini ho dêv hep cess.

G. *An dud daonet devi a reont-hi a vremen corf hag ene ?*

R. Ne deus c'hoas nemet ho ene o têvi : mes goude ar resurrection ho c'horfa zêvo ive gant ho ene.

G. *Penaus e c'hall ann ene dêvi en Ifern, pu n'en deo nemet speret ?*

R. Dre holl c'halloud Doue.

G. *Perac corfou ar re zaonet a vezo dêvet gant ho eneou ?*

R. Abalamour pa o deus bet pers en ho c'hrimou var an douar, e tleont partaji ive gantho ho zourmanchou en Ifern.

G. *Pegueit e pado an tourmanchou-ze ?*

R. Eternellamant.

G. *Tân an Ifern ha ne devi-ên ket da zistruja corfou an dud daonet ?*

R. Salocras, conservet e vezint en tân epad an eternite, dre oll galloud Doue.

EUS AR PURGATOR.

G. *Petra eo ar Purgator ?*

R. Ar purgator a zo eul lec'h a boanniou, e pehini eneou an dud just a beur-satisfi evit ho fec'hejou abars antren er Barados.

G. *Piou a ya d'ar Purgator ?*

R. Ar re ne dint quet c'hoas purifiet avoalc'h evit antrên en eê, pegueument benâc ma vent maro hep beza coupabl a bec'het marvel.

G. *Petra a reont-hi er Purgator ?*

R. Echui a reont d'en em burifia dre ar poanniou temporel a laka Doue anezo da zouffr.

G. *Bras e poanniou ar Purgator ?*

R. Ia, brassoc'h int eguet an oll boanniou ar re rusta a ouffet da zonjal var an douar.

G. *Pehini eo ar vrassa poan a zouffrer er Purgator ?*

R. Defaut guelet Doue.

G. *Petra eo a gonsol an eneo eus ar Purgator en ho foanniou ?*

R. Ar garantez ho deus evit Doue, hag an esperanç d'he bossedi.

G. *An eneo eus ar purgator hag int a ell beza soulajet en ho foanniou ?*

R. Ia, soulajet ec'h allont beza dre ar sacrific eus an oferen, dre ar pedennou, dre an aluzennou ha dre œuvrou mad all an dad fidel.

TRIZECVET KENTEL.

EUS AR SACRAMANCHOU.

G. *Petra eo ar Sacramanchou ?*

R. Sinou sansibl int eus ar c'hraç a Zoue.

G. *Piou en deus instituet ar Sacramanchou ?*

R. An Autrou Jesus-Christ.

G. *P'evit tra en deus Jesus-Christ instituet ar Sacramanchou ?*

R. Evit communica d'eomp ar graçou en deus meritet d'eomp dre e varo.

G. *Perac e teu an Ilis da ober ceremonion oc'h administra ar Sacramanchou ?*

R. Evit rei d'eomp da anaout peguen excellent ha peguer santel int.

G. *Pet Sacramant a zo ?*

R. Beza ez eus seiz : Badiziant, Confirmation, sacramant an Auter, Pinijen, sacramant an Nouen, Urz ha Priedelez.

EUS AR VADIZIANT.

G. *Petra eo ar Vadiziant ?*

R. Eur sacramant eo pehini a effaç ar pec'het orijinel, hag hor gra christenien ha bugale da Zoue ha d'an Ilis.

G. *Ha necesser eo ar Vadiziant ?*

R. Ia, ha ne ouffet beza salvet anes he receo.

G. *Hag en a ell beza supleet, da lavaret eo, hag en a ell eun dra benêc all servichout da Vadiziant?*

R. Ia, supleet ec'h ell beza er vugale dre ar verzerenti, hag er re a zo deut en uzach a rezon ive dre ar verzerenti, pe dre eun act a garantez; gant an dezir da receo ar Vadiziant kenta ma c'hellint.

G. *Penaus e roer ar Vadiziant?*

R. O scuilla dour naturel var an hini a vadezer, hag o lavaret er memes amzêr ar c'homzou-mâ : *Me az padez en hano an Tad, hag ar Mab, hag ar Speret-Santel*, gant intantion da ober ar pezh a ra an Iliz o vadezi.

G. *Pe da dra hon oblich ar Vadiziant?*

R. Da gredi an doctrin a Jesus-Christ ; da renonc d'an droug speret, d'he oll bom-pou ha d'he oll œuvrou, da observi gour-c'hemennou Doue ha re an Iliz, ha da gundui eur vuez christen.

G. *Piou a dlerei Sacramant ar Vadiziant?*

R. Ar beleg hepken, nemet e cas a necessite, rac pa vez necessite ec'h hell peb-unan badezi.

EUS AR CONFIRMATION.

G. *Petra eo ar Confirmation?*

R. Eur sacramant eo pehini hon rent christenien barfet, o rei deomp an nerz da

gôves ha da souten fermamant ar feiz, pehini hon eus recevet dre ar Vadiziant.

G. *Piou a dlerei ar sacramant a Confirmation?*

R. An Escop hepken.

G. *Ha receo a rear alies ar sacramant a Confirmation?*

R. Salocras, n'en receiver nemet eur vech hepken.

G. *Pe e disposition e renquer beza evit receo ar sacramant a Confirmation?*

R. Ret eo beza e stad a c'hraç.

EUS A SACRAMANT AN AUTER.

G. *Petra eo sacramant an Auter?*

R. Eur sacramant eo e pehini e mâ reallamant ar c'horf, ar goad, an ene hag an divinited eus hon Autrou Jesus-Christ, dindan ar speçou a vara hag a vin.

G. *Petra entetit-hu dre ar speçou a vara hag a vin?*

R. Entent a rân ar pezh en em bresant d'or skianchou, evel ma zeo al liou, pe ar façon, hag ar vlâs.

G. *Penaus eo lequeat corf ha goad Jesus-Christ dindan ar speçou a vara hag a vin?*

R. Dre ar c'homzou eus ar consecration pere a brononc ar beleg en hano Jesus-Christ.

G. *Petra ra ar c'homzou-ze?*

R. Chench a reont ar substanc eus ar bara er substanc eus a gorf Jesus-Christ, hag ar substanc eus ar guin er substanc eus he c'hoad.

G. *Penaus e c'halver ar chenchamant-se?*

R. Galvet eo transsubstantiation, da lavaret eo chenchamant eus a eur substanc eun all.

G. *Peleac'h e vez gret ar chenchamant-se?*

R. Er sacrific eus an Oferen.

G. *Petra eo an Oferen?*

R. Eur sacrific eo pehini a represant hini ar Groas, hag e pehini e cuntunu Jesus-Christ d'en em ofr, evel ma en deus great var ar C'halvar o vervel evit effaci hor pe-c'hejou.

G. *Petra recevomp-ni er Gommunion?*

R. Corf Jesus-Christ, he c'hoad he ene hag he zivinite.

G. *Pere eo an dispositionou necesser evit receo evel m'e dleet Sacramant an Auter, pe autramant evit communia mad?*

R. Daou seurt zo anezho : dispositionou an ene ha dispositionou ar c'horf.

G. *Pehini eo ar brincipala disposition eus an ene evit ober eur Gommunion vad?*

R. Beza e stat a c'hraç.

G. *Petra eo beza e stat a c'hraç?*

R. Beza neat a bec'het marvel.

G. *Ar re en em sant coupabl eus eur pe-c'het marvel benac, petra a dleont-hi da ober abars communia?*

R. Eur gôvession vad a dleont da ober, ha receo an absolver eus ho fec'het.

G. *Pere eo an dispositionou eus all an ene necesser evit tostât ouc'h ar Gommunion?*

R. Ret eo caout eur feiz gre, eun esperanc ferm, eur garantez ardant, eun humilite vras hac eun anaoudegez parfet.

R. *Pere eo dispositionou ar c'horf?*

R. Da guenta e ranker beza var yun, da lavaret eo, arabat e ve nac evet na debret netra abaoe anternos, nemet diana receo a raet ar sacramant-mâ e clênvê, e viatic; d'an eil, e ranker caout eun exterieur ar modesta, an devota hac ar respetussa zo possubl.

G. *Pere eo an effejou eus ar Gommunion?*

R. 1. Hon unissa a ra parfetamant gant Jesus-Christ, pehini a zeu da veza realamant hor magadurez; 2. creski ha souten a ra ennomp ar vuez spirituel eus ar c'hraç; 3 e timinu an nerz eus hor passionnou hag eus hor goal inclinationou; 4. eo eun erres eus ar vuez eternal hag eus ar resurrection glorias.

G. *Produi a ra Sacramant an Auter an effejou-ze e kement hini a gommuni?*

R. Salocras, no frodu ket er re a gommuni indignamant.

G. *Petra eo communia indignamant?*

R. Communia e stat a bec'het marvel.

G. *Ar re a gommuni e stat a bec'het marvel, receo a reont-hi ive corfha goad Jesus-Christ?*

R. Ia, mes ne recevont ket he c'hraçou; er c'hontrol, debri hag eva a reont ho daonation.

G. *Pe seurt crim a gomet ar re a gommuni e stat a bec'het marvel?*

R. Commeti a reont eur sacrilach hor-rubl, oc'h en em renta coupabl eus a brofation corf ha goad hor Zalver.

G. *Petra a ranker da ober goude ar Gommunion?*

R. Ret eo adori Jesus-Christ, en em offr dezan, he drugarecât, goulén outâ ar graçou eus a bere eus ezom, ha tremen ar rest eus an deiz en devotion.

G. *Pe heur e oar oblijet da gommunia?*

R. Da Basq, ha pa en em gaver en danjer da vervel.

G. *A propos eo communia alies?*

R. Ia, an Ilis a zezir e cundufet eur vuez santel avoalc'h evit tostat alies ouc'h ar Gommunion.

EUS AR BINIJEN.

G. *Petra eo sacramant ar Binijen?*

R. Eur sacramant eo pehini a effaç ar pec'hejou commetet goude ar Vadiziant.

G. *E petra e consist ar sacramant-ze?*

R. E tri zra.

G. *Livirit-hi?*

R. Er Gontrition, er Govession, hag er Satisfaction.

G. *Petra eo ar Gontrition?*

R. Eur regret hag eun detestation eus hor pec'hejou, gant eur resolution ferm d'en em gorrija, ha na deuimp mui da goueza enno.

G. *Grit eun act a Gontrition.*

R. Keus am eus d'ho peza offancet,

Va Doue, dign da yeza caret;

Me a bromet d'en em viret,

Gant ho craç, diouz pep pec'het.

G. *Pet condition a zo necesser evit eur quir Gontrition?*

R. Beza e zeus teir; da guenta e tle beza dreist naturel, da lavaret eo, excitet en hor c'halon gant ar Speret-Santel; d'an eil, e tle beza souverén, da lavaret eo dreist pep tra; d'an drede, beza universel, da lavaret eo e tle en em asten var hon oll pec'hejou.

G. *Petra a ranker da ober evit caout eur Gontrition vad?*

R. Ret eo he goulén ouc'h Doue, ha sonjal er motivou mad evit he excita.

G. *Pere eo ar motivou-ze?*

R. Pevar principal zo : 1. madelez infinit Doue, pehini hon eus offancet; 2. madober Doue en hon andret, hag hon ingratiri en andret Doue; 3. passion Jesus-Christ,

eus a behini hor pec'hejou a zo caus; 4. an Ifern, pehini hon eus meritet, hag ar Barados, pehini hon eus collet.

G. *Petra eo ar Govession?*

R. Eun accusation eo eus hon holl pec'hejou, pehini a reomp da eur beleg ap-prouvet, evit caout an absolver anezho digantàn.

G. *Pere eo ar c'honditionou necesser evit ober eur Govession vad?*

R. Pemp zo anezo : da guenta, e renkomp examina hor c'houstians; d'an eil, caout keuz da veza offancet Doue; d'an drede, disclerya d'ar beleg hon holl pec'hejou; d'ar bevare, ober eur propos ferm na zistroimp mui d'ho c'hometti; ha d'ar bempet, satisfia da Zoue ha d'hon nessa.

G. *Var petra e ranker en em examina?*

R. Var Gourc'hemennou Doue ha re an Ilis, var ar seiz pec'het marvel, var an de-veriou eus ar stat, ha var ar goal habitujou.

G. *Penaus e rankomp-ni coves hor pec'hejou?*

R. Ret eo ober sin ar Groas, goulén ouz ar beleg he venediction en eur lavaret e latin : *Benedic mihi, Pater, quia peccavi*, pe autramant e brezonec : *Ho penediction, va Zad, abalamourmaemeuspec'het*; recita neuze ar *Confiteor* betec *meâ culpâ*; goude lavaret

pegueit zo abaoe ar govession diveza; avertissa ha recevet voe an absolver ha great ar binijen a yoa bet; disclerya dezàn an niver, ar c'haliteou dishevel hag ar circonstançou considerabl eus hor pec'hejou; goudeze, finisa ar *Confiteor* adalec *meâ culpâ*; selaou gant attantion ar pezh a lavaro ar beleg d'eomp; ha mar n'hor c'hav ket ar c'horessour disposet avoalc'h da receo an absolver, e tleomp heuil he avis gant soumission.

G. *Livirit ar Confiteor e latin.*

R. Confiteor Deo omnipotenti, beatæ Mariæ semper Virgini, beato Michaëli Archangelo, beato Joanni-Baptistæ, sanctis Apostolis Petro et Paulo, omnibus sanctis, et tibi, Pater, quia peccavi nimis cogitatione, verbo et opere; meâ culpâ, meâ culpâ, meâ mâximâ culpâ; ideò precor beatam Mariam semper Virginem, beatum Michaëlem Archangelum, beatum Joannem-Baptistam, sanctos apostolos Petrum et Paulum, omnes sanctos, et te, Pater, orare pro me ad Dominum Deum nostrum.

G. *Livirit-hi e brezonnee.*

R. Me goves ouz Doue oll-c'halloudec, ouz ar Verc'hez glorius Vari, ouz sant Mi-kaël Arc'hel, ouz Sant Yan-Vadezour, ouz an Ebestel eürus Sant Pêr ha Sant Paul, ouz an oll Zent, hac ouzoc'h-hu, va Zad,

abalamour ma em eus pec'het bras dre zonj, dre gomz, ha dre œuvr : dre va faut, dre va faut dre va brassa faut; rac-se e pedan ar Verc'hez gloriüs Vari, Sant Mikaël Ar-c'hel, Sant Yan-Vadezour, an Ebestel eürs Sant Pêr ha Sant Paul, an oll Zent, ha c'houi va Zad, da bedi Doue evidon.

G. *Petra eo ar Satisfaction?*

R. An accomplissamant pe an echuamant eo eus ar boan dleet d'ar pec'het, hac ordrenet gant ar c'hovessour.

G. *Petra a erruo gant ar re pere, goude beza recevet mad ar sacramant a Binijen, pe an absolven, n'ho devezo quet satisfet avoalc'h evit ho fec'hejou er vuez-mâ?*

R. Satisfia a raint er vue all dre ar poaniou eus ar Purgator.

R. *Petra eo an induljançou?*

R. Eur remission int a ra deomp an Ilis eus ar poaniou temporel dleet d'hor pec'hejou, dre ar galloud e deüs recevet a guements-se digant Jesus-Christ.

G. *Petra a ranker da ober evit gounit an induljançou?*

R. Ret eo beza guir benitant, hag accomplissa ar c'honditionou merket gant an Ilis evit-se.

EUS AN NOUEN.

G. *Petra eo an Nouen?*

R. Eur sacramant eo instituet evit ar

zoulajamant corporel ha spirituel eus ar re pere zo goal glan.

G. *Pe seurt effejou en deus ar sacramant-ma?*

R. Beza en deuz ar vertuz da effaci ar pec'hejou veniel, hag ar restadou eus ar pec'hejou all da great an dud clan a enep an tentationou eus ar maro, ha da renta dezo yec'het ar c'horf, mar be necesser evit ho zilvidiguez.

G. *Hag en a eller gortoz betec an extremite diveza evit receo sacramant an Nouen?*

R. Salocras, avoalc'h e ve eun den e danger da vervel.

G. *E pebez dispositionou e ranker receo ar sacramant-ma?*

R. Ret eo he receo e stad a c'hraç.

EUS AN URZ.

G. *Petra eo sacramant an Urz?*

R. Eur sacramant eo pehini a ro ar c'hal-loud da ober ar fonctionou ecclesiastic hag ar c'hraç evit ho exerci santelamant.

G. *Pere eo an dispositionou evit receo dignamant ar sacramant a Urz?*

R. Nep a ya d'en em bresanti d'an urzou a dle beza galvet gant Doue, hep sellet ouz an interest, an ambition hag ar gomplezanç evit he, guerent; beza en eur guir dezir da labourat evit gloar Doue ha silvidiguez an

eneou; beza e stat a c'hraç ha beza dire-
bech en he gomportamant.

EUS AR BRIEDELEZ.

G. *Petra eo sacramant ar Briedelez?*

R. Eur sacramant eo pehini a ro ar
c'hraç d'ar re a zemez da veva e guir gris-
tenien assambles, ha da ziorren santella-
mant ho bugale.

G. *E pe disposition e ranker receo ar
sacramant-ma?*

R. Ret eo beza e stat a c'hraç.

G. *Piou en deus instituet ar Briedelez?*

R. Doue, e commançamant ar bed.

G. *Piou en deus en retablisset en he burete?*

R. Jesus-Christ, pehini en deus great eur
sacramant anezan.

G. *Digant piou e flier receo ar sacra-
mant a Briedelez?*

R. Digant ar pastor, pe digant eur beleg
pehini en deffe bet ar gommission evit an
effet-ze digant ar pastor, pe digant an Es-
cop, e presañ pevar dest.

PEVARZECVET KENTEL.

EUS AN OBLIGATIONOU PARTICULIER EUS EUR

STAJOU BENAC.

G. *Petra eo deveriou an tadou hag ar ma-
mou en andret ho bugale?*

R. Oblijet int : 1. d'ho c'haret evit Doue
hag hervez Doue; 2. d'ho beva, d'ho antre-
teni ha d'ho etablisssa hervez ho stat; 3. d'ho
instrui ho-unan, pe da lakat re-all da ober;
4. da veza attantif varnezo, d'ho oblija da
bedi Doue d'ar poent, da asista en oferen
da zul ha da c'houel, da vont da goves pa
vezont en oad, da gommunia eur vech an
amzer epad ar bloas; 5. d'ho c'horrija gant
douçder, avechou stard, ato gant carantez;
6. da rei exempl vad d'ezo; 7. da bedi evi-
to; 8. e renkont lakat evez na raent d'ezo
kemeret eur vocation benac dre votivou hu-
men hag interesset; 9. ha na rentent nicun
anezo jalous oc'h ober mui a stat eus an
eil eguet eus eguile.

G. *Pere eo obligationou ar vugae en an-
dret ho zad hag ho mam?*

R. 1. Ho enori ha respeti; 2. ho c'haret;
3. ho c'honsulti; 4. obeissa d'ezo; 5. ho as-
sista kement ha ma eller en ho ezomou, er

c'hlènvèt hag er yec'het, ken evit an ene, ken evit ar c'horf; 6. gouzaon ho defantou; 7. pedi evito; 8. imita ho vertuziou; 9. rento d'ezo ar pezh a zo dleet goude ho maro; 10. executi fidelamant ho bolontez divezá.

G. *Pere eo deveriou ar vistri en andret ho zervicherien pe labourerien?*

R. 1. Observi gant fidelite ar c'honditionou great ganto; 2. ho faea hep dale; 3. ho assista er yec'het hag er c'hlènvèt; 4. ho c'horrija eus ho fautou, beza attantif var ho c'hundu ha d'ho instrui; 5. ho zreti gant carantez evel bredeur; 6. ho lakât er meaz, mar cuntunuont da veza vicius, goude beza bet avertisset.

G. *Pere eo deveriou ar zervicherien en andret ar mistri?*

R. 1. Ho servicha fidelamant ha gant carantez, evel oservicha Doue en eur ho zervicha; 2. conservi hac espern ho danvez; 3. miret n'ho defe leac'h ebet d'en em glem.

G. *Pere eo deveriou an artizanet en andret ar re a ro labour dezo?*

R. Oblijet int : 1. da labourat fidelamant; 2. da implija mad ha gant lealdet ho deverzioù; 3. da choum hep prometi netra n'ho deffe sonch ha bolontez da ober.

PEMZECVET KENTEL.

EVIT AN EXERCIC ORDINAL EUS AR C'HRISTEN
EN HE ZERVEZ.

G. *Petra a dle eur guir gristen da ober diouz ar mintin pa zao?*

R. 1. E tle en em lakât d'an daoulin devotamant dirac eun imach benâc, hag eno renta graçou da Zoue eus a guement mad en deus recevet digantâ; 2. e bedi ma plijo gantâ rei dezàn ar c'hraç na deui ket d'en offanci en deiz-se, ha proposi d'en em viret muya ma c'hallo; 3. lavaret ar *Bater* hac an *Ave Maria*, ar *Gredo* hag ar *Gonfiteor*, hag an oresonou all pere a oar, oc'h en em recommandi d'ar Verc'hez, d'he *Æl-Mad*; d'he Baëron pe d'he Vaëronez santel, ha d'ar Zent all eus ar barados, hag offr he boan hag he labour da Zoue gant eur speret a binijen.

G. *Hag en a dle eur c'hristen labourat hag implija ervad an amzer epad an deiz, hervez he stat hag he gondition?*

R. Ia sur, anes kementse ne rae ket he zilvidiguez, rac mancout a rae da ober ar binijen en deus roet Doue da bep den goude ar pec'het oc'h he gondaouni da labourat ha da zibri he vara diouz ar c'huezen eus

he visach, ha racse na rânker ket choum da feneanti.

G. *Hag en a dle c'hoas eur c'hristen mad exerci bemdez, hervez hec'halloud, an œuvrou a drugarez, pa en em bresant an occasion?*

R. Dleout a ra ho exerci, hag an hini pehini n'er gra ket, ne verit ket beza hanvet christen.

G. *Pet seurt a zo eus an œvrou a drugarez?*

R. Daou seurt a zo : seiz spirituel ha seiz corporel.

G. *Livirit ar re spirituel.*

R. 1. Kelen ar re ignorant; 2. corrija ar re a fazi; 3. rei cusul vad d'ar re ho deus ezom; 4. consoli ar re affliget; 5. souffr gant patiantet an injuriou; 6. pardoni an offançou; 7. pedi evit ar re veo hag ar re varo, hag evit ar re a deu d'or persecuti.

G. *Livirit ar re corporel.*

R. 1. Rei da zibri d'ar re o deus naon; 2. rei da eva d'ar re ho deus sec'het; 3. guiska ar re noas; 4. dilivra ar brisonerien pe ar gaptivet; 5. bisita ar re glân; 6. loja ar belerinet hag an estranjourien; 7. sebelia ar re varo.

G. *Ha great mad eo da eur c'hristen mont d'an oferen bemdez?*

R. Ne ouffe ket ober guel tra evit he zilvidigez, mar en deus ar gommodite, ha

ma na ra prejudiç ebet kementse d'he obligationou particulier.

G. *Petra a rit-hu pa zit d'an oferen?*

R. Oc'h antren en ilis e kemeran dour beniget, en eur ober sin ar Groas, ha goudeze ec'h offran da Zoue ar sacrifics divin eus an Oferen, herves intantionou an Ilis, hag elavaran va *Fater* ha va *Ave*, va *C'hredo* ha va *C'honfiteor*, hag an oresonou-all pere zo disket dîn, pe va chapeled.

G. *Pere eo an effejou eus an dour beniget?*

R. Pa rear usach anezàn gant devotion, e chasse an drouc sperejou, e pella an tentationou, e purifi an ear, ec'h effaç ar fautou dister hac e procur sicour Doue.

G. *Petra a represant ar bara beniget a zistribuer en Oferen—Bred er paresiou?*

R. Repesanti a ra an union a dle beza etouez an dud fidel pere a zebr eus eur memes bara.

G. *Eur vertuz bendc en deus ar bara beniget?*

R. Ia, beza en deus ar vertuz da effaci ar fautou dister, ha da bellât an diaoulou diouc'h ar re en dêbr gant feiz ha devotion.

G. *Pere eo intantionou an Ilis evit offr da Zoue ar sacrific santel eus an Oferen?*

R. Chetu-int amâ : 1. Evit anaout an domination souverain a Zoue var guement zo crouet, hag e tepandomp antieramant dioutân; 2. evit renta graçou dezàn eus he

oll vad-oberou; 3. evit effaci hor pec'hejou;
4. evit obteni diganta hon oll ezomou
temporel ha spirituel; 5. evit delivranç an
anaon eus ar Purgator.

G. *Petra a rit-hu pa zaver an hosti en
Oferen?*

R. He adori a rân devotamant, en eur
lavaret :

M'oc'h ador, guir gorf sacr,
Gant ar Verc'hez bet ganet :
C'houi oc'h eus eur maro-acr
Evit an dud gouzànvét;
Pa edoc'h ouz ar groas,
Eus ho costez toullét,
Dour ha goad a redaz
D'hor goalc'hi diouz pec'het;
Bezít deomp viatic
Pa finissimp hor buez;
Jesus, douç, mab Mari,
Sellit ouzomp a druez.

G. *Ha pa zaver ar c'haliç sacr?*

R. E lavaran :

Moc'h ador gant respet,
O goad sacr ha precius,
A zo bet sortiet
Gant dour a goste Jesus;
C'houi bezít cusul din,
Ha guir brotection,
Evit ma resistin
Ous peb tentation;
D'am c'horf ha d'am ene

Bezít er vuez present,
Hag ivez e goude,
Eun difenner puissant.

G. *Petra a dleer da ober kent ar repas?*

R. Ober sin ar Groas, ha lavaret : Va
Doue benignit ar boued pehini e zan da
guemeret evit en em antreteni en ho servich.

G. *Ha goude ar pred?*

R. Lavaret : Va Doue, m'ho trugareca
demeus ar boued am eus kemeret evit en
em antreteni en ho servich.

G. *Pa son ar c'hloc'h teir gueich en deiz;
diouz ar mintin, da greis-deiz, ha diouz an
nôz, petra a rit-hu neuze?*

R. Saludi a ran teir guech ar Verc'hez,
o lavarát an oreson-mâ e memor eus a
vyster an Incarnation :

Angelus Domini nuntiavit Mariæ : et con-
cepit de Spiritu-Sancto. Ave Maria. Ecce
Ancilla Domini fiat mihi secundum verbum
tuum. Ave, Maria. Et verbum caro factum
est; et habitavit in nobis. Ave Maria.

Ora pro nobis, sancta Dei genetrix.

Ut digni efficiamur promissionibus Christi.

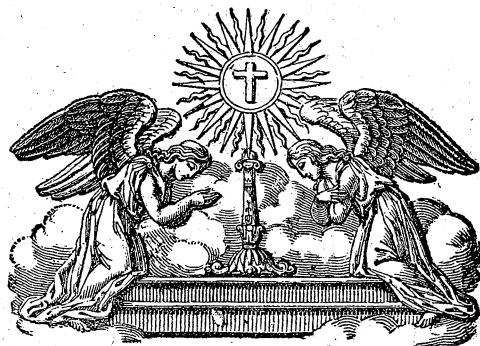
OREMUS

Gratiam tuam, quæsumus, Domine, menti-
bus nostris infunde, ut qui, angelo nuntiante
Christi Filii tui incarnationem cognovimus,
per passionem ejus et crucem, ad resurrec-

tionis gloriam perducamur. Per eundem Christum Dominum nostrum. Amen.

G. *Petra a rit-hu diouz an nos pa zit da gousket?*

R. 1. E rentân graçou da Zoue eus a gument mad am eus recevet digantâ, specialamant en deiz-se; 2. en em lakân da examina pe seurt pec'hejou am eus coumetet en deiz-se dre zonjesonou, comzou, œuvrou hag omissionou, hag e c'houlennân pardon ouz Doue eus ar re am eus cavet coumetet ganen, o proposi da vont d'ho c'hoves ha d'en em gorrija diouto, moyenant he c'hraç; 3. e pedân an Aotrou Doue ma plijo gantâ va frezervi en nos-ze diouz peb danjer, ha goudé-ze e lavaran ar *Bater* hag an *Ave*, ar *Gredo* hag ar *Gonsfiteor*, hag en em recommandân d'am *Æl-Mad*, d'am *Paëron* ha d'am *Maëronez eürus*, ha d'ar *Zent* all eus ar *Barados*; hag erfin eun *De profundis* evit an anaon fidel.

PEDENNOU

E FAVEUR AL LABOURERIEN.

Ha pere a eller da ober er memes facon, ha diouz ar mintin ha diouz an nôz.

Act a feiz var brezanç Doue.

Va Doue, me gred fermamant,
Penaus emaoç'h amâ present :
Rac-se, gant guir humilite,
Me rent hommach d'ho majeste.

Act a adoration.

M'oc'h ador, Doue, va C'hrouer,
M'oc'h ador, Jesus, va Zalver !
C'houi eo va Mestr ha va Roue,
Ha d'eoc'h oun tout corf ha ene.

Act a drugarez.

M'ho trugareca, va Autrou,
Demeus hoc'h oll madelezou ;
D'am beza crouet ha prenet,
Hag en hoc'h Ilis recevet,
D'am beza henoç conservet,
Ha diouz peb peril diouallet.

Aot a offranç.

Kement a rin, a livirin,
A zonjin hac a andurin.
A offran oll da c'hloar Doue,
Dreizoc'h, Mari, mam a drue.

Examen a goustianç.

Va Jesus roit din sclerigen
Evit ober va examen,
Hag eur gontrition barfet
A guement pec'het am eus gret.
(En em arretomp amà da examina-hor c'houstianç).

Act a gontrition.

Keus am eus d'ho peza offancet,
Va Doue, dign da veza caret ;
Me a bromet d'en em viret,
Gant ho c'hraç, diouz peb pec'het,
Hag observi ho lezen, va Doue,
Evit plijout d'ho majeste.

Act a c'houlén.

Sellit ouzin, ô va Jesus !
Roit d'in eur c'hraç precius,
Ar c'hraç d'ho servicha fidel
Ha d'ho carout bete mervel.

Peden d'ar Verc'hez.

Guerc'hez, va Mam garantezus,
Va recommandit da Jesus :
Guerc'hez, va Mam ha va Itron,
Me recommand d'eoc'h va c'halon.

Peden d'an Æl-Mad.

Va Æl-Mad, cannad Doue,
Mirit va c'horf ha va ene ;
Va mirit ouc'h androuc-speret,
Ha dreist peb tra ouz peb pec'het.

Peden d'an oll Zent.

Me ho ped, Sent ha Sentezet,
Da veza va alvocadet ;
Obtenit d'in digant Jesus
Eur maro mad hac evurus.

Amà e léverot:

Hon Tad ; Me ho salud Mari ; Me gred e Doue ;
Me goves ouz Doue ; Gourc'hemennou Doue ha re an
Ilis ; Litanniou Jesus, diouz ar mintin, ha Litanioù
ar Verc'hez, diouz an noz ; ha goude an *De profundis*,
evit an delivranç eus an anaon fidel.

PEDENNOU DIOUZ AN NOZ.

En kano an Tad, hag ar Mab, hag ar Speret-Santel. *Amen.*

Ar Veni, Sancte, e brezonnect.

Ni ho suppli, Speret-Santel,
Entrezomp, Christenien fidel,
Da zont gant ho tonezonou
Da beurgarga hor c'halonou.

Elumit en hor bolontez
An tan demeus ho carantez,
Ma ho carimp da virviken,
O senti ouzoc'h hep mui ken.

Va Doue digassit ho Speret
Da sclerât hon enecou bepret,
Evit m'ho c'hrouot a nevez,
Oc'h ober d'eomp chench a vuez.

Hag evel m'oc'h eus bet desket
Hoc'h oll guirionezou secret

Da galonou ar re fidel,
Dre voyen ar Speret-Santel ;

Grit d'eomp dre ar memes speret,
Saouri ar mad hag he garet,
Ha gant he consolation,
Caout joa bepret en hor c'halon.

Kement-mâ dre ar meritou
Eus ho Mab Jesus, hon Autrou,
A c'houlennomp, ô va Doue !
Bezet great èta evelse.

*En em lekeomp e presañ Doue, ha trugarecomp en
demeus a guement mad hon eus recevet digantâ
particulieramant en deiz a hirio.*

Va Doue, me a gred fermamant emaoe'h amâ pre-
sant, hag ec'h arretit ho taoulagad varnon evit poeza
va actionnou, hagevit ho recompanci pe ho c'hondaoni
unan an deiziou-mâ. Prosternet dirac ho majeste di-
vin, me hoc'h ador, hag hoc'h anaf evit va Autrou ha
Mestr souveren, diouz pehini e tepand pep tra, da
behini eo dleet peb enor, gloar ha benediction, hag
hep pehini nemeus nemet an neant, ar pec'het hag
an ignoranç. Me ho trugareca d'am beza lakeat er
bed, prenet gant ar goad precius eus ho Mab, hon
Autrou Jesus-Christ, great christen, ha conservet e
buez bête vremâ.

*Goulennomp ouz Doue ar c'hraç da anaout ar pe-
c'hejou hon eus commetet hirio ha d'ho detesti.*

Va Doue, evel ma teu peb mad diganeoc'h, ec'h
anavezàn ivez e teu peb drouk diguenen va unan.
Hoguen siouaz, va droug bras eo ma zoun dall, ha
ne anavezan ket ervad e petra em eus hoc'h offancet.
Me c'houlenn ouzoc'h eta sclerijen, hag ar c'hraç da
anaout ha da regretti va fec'hejou.

*Sonjomp er pec'hejou hon eus coumetet hirio dre
sonjesonou, dre gomzou, dre actionou hag omis-
sionou, oc'h en em areti particulieramant var ar
re ma zomp sujet dezo muia.*

I. DRE RAPPORT DA ZOUE.

Ha me am eus adoret va Doue er mintin-mâ pa
oun savet? Ha me am eus douget varzu ennàn ar
sonjesonou kenta eus va speret, hag an affectiouou
kenta eus va c'halon? Ha me am eus great eur sacri-
fis hag eun offranç dezhan eus va oll gomportamant
hag eus a gement ma zoun? Penaus am eus great
va fedennou? Ha me zo bet sourceius da ober d'am zud
renta ho dever da Zoue ha lavaret ho devotion? Pe-
naus em eus-me clevet an Oferen santel ha great
va exercisou all spirituel? Ha me ne meüs ket
blasfemet an hano saer a Zoue, na roet occasion d'ar
re-all da vlasfemi? Ha me am eus guelet offanci
Doue, hep ober man na caout keuz ebet a guement-
se? Ha me n'am eus ket manket a feiz? Hag en ne
deo ket bet lach ha negligant va c'harantez-me en an-
dret Doue? Ha me n'am eus ket preferet d'am C'hrouer
ar pezh en deus crouet?

II. DRE RAPPORT D'AN NESSA.

Ha me n'am eus ket offancet an nessa em speret,
dre ar jujamanchou temerer? Em c'halon, dre an
avi, ar gassoni, ar yenien hag an indiferañç; a c'hi-
nou, dre an drouc-prezeg, ar c'halomniou, ar c'hom-
zou dipituz hag injurius; dre action, o noazout de-
zàn en he vadou pe en he bersonach? Ha me am eus
manket da renta d'am nessa an oll deveriou a c'houl-
len diguenen ar garantez hag al lealdet? Ha me ne-
meüs-en ket scandalizet, o tiskuez dezàn eur goal
exempl bennâc?

III. DRE RAPPORT D'IN VA UNAN.

Pe seurt effort am eus-me great hirio evit terri ar
goal accustumanç pehini am zrein pell zo er pec'het?

Ha me n'oun ket en em gavet c'hoas en unan bennac eus an occasionou-ze, eleac'h ma oun couezet kellies a vech ? Pe seurt vertuz am eus me pratiket hirio ? Pe seurt vig am eus-me trec'het ? Ha me a garre apparissa er stad ma oun dirac tribunal va barner ?

En em excitomp d'ar regret da veza offancet Doue, ha goulennomp outàn pardon humblamant, oc'h ober eur propos ferm ne deump james mui d'he offanci, moyennant he c'hraç.

O va Autrou ha va Doue ! seulvui ma anavezàn ez ouc'h mad, douc ha trugarezus ; seulvui a regret am eus d'ho peza offancet ; seulvui ma exercit ho madelez-hag ho trugarez em andred ; seulvui a ze ivez e teploran an enormite hag ar c'hrevustet eus va fec'hejou. Ia, va Doue, keuz am eus e creiz va c'halon abalamour d'eoc'h eus a guement pec'het am eus coumetet epad va buez, particulieramant en deiz a hirio, hag e proposàn, moyennant ho c'raç santel, na zistrouin mui dezo ha d'ho c'hoves kenta ma ellin, hag e ve guell guenèn mervel kent ma teufen da ober netra a guement a ve disagreeabl deoc'h, hag a rae din coll ho carantez.

Greomp hor possubl d'en em lakât er stat pe en hini e carrempe beza cavet en heur hor maro.

O va Doue ! ô Barner souverain ! rac pehin hon eus leac'h da gaont kement a spont ; evel na doun ket sur pe me a varvo en noz-mân, pe na rin ket, ha ma zecerten penaus er stat ma en em gavin neuze e vezin barnet evit eun eternite, ho pezet agreabl ma likin va c'halon, va c'horf ha va ene etre ho taouarn, ha ma teuin amâ da nevezi an actou am eus great brema ouc'h hoc'h adori, ouc'h ho trugarecat hag o regreti va fec'hejou, ouc'h ho supplia humblamant d'am preservi en noz-mân hag epad va buez diouc'h pep goal accident, evit ma vevin, ma varvin ha ma repo-

sin ennoc'h, va Autrou, abalamour da behini e pardonàn euz a greiz va c'halon da guement ho deveus va offancet, eguis ma c'houlennan pardon ouc'h ar re am eus offancet.

Amâ e leverer ar Gonfiteor, ha goude :

Misereatur nostri omnipotens Deus, et dimissis peccatis nostris, perducatur nos ad vitam æternam. Amen.

Indulgentiam, absolutionem et remissionem omnium peccatorum nostrorum tribuat nobis omnipotens et misericors Dominus. Amen.

ÿ Dignare, Domine, nocte istâ. ñ Sine peccato nos custodire. ÿ Miserere nostri, Domine ñ Miserere nostri. ÿ Fiat misericordia tua, Domine, super nos. ñ Quomodo speravimus in te. ÿ Domine, exaudi orationem meam, ñ Et clamor meus ad te veniat.

OREMUS.

Visita, quæsumus, Domine, habitationem istam et omnes insidias inimici ab eâ longè repelle ; angeli tui sancti habitent in eâ, qui nos in pace custodiant, et benedictio tua sit super nos semper.

Respice, quæsumus, Domine, super hanc familiam tuam pro quâ Dominus noster Jesus-Christus non dubitavit manibus tradi nocentium, et crucis subire tormentum. Qui tecum vivit. etc.

Ar pedennou mâ varlerc'h a eller da gana var ton guerz S. Caourintin, pe guerz an Itron Varia a Druéz.

Va Doue oll galloudec,
Ho pet truez ouzomp,
Ha roit eus hon oll bec'het
Ar remission d'comp ;
Roit deomp, dre ho trugarez,

Induljanç, absolver,
Hag hor c'hunduit d'ar vuez
A bado da viken. *Amen.*

Plijet guenoc'h, en poz-màn,
Autrou, hor preservi,
Diouz pec'hed ha diouz Satan,
Ha diouz peb seurt annui.
Va Doue, o pet truez
Ho pet truez ouzomp ;
Grit d'hon eneoù trugarez,
Ennoc'h pa esperomp.

Va Doue, plijet gueneoc'h
Receo hon oreson ;
Grit ma zañ betec ennoc'h
Ar c'hri eur hor c'halon.
Ni ho ped, bizitait
Hon demeuranç bepret,
Hag anezi pellañ
Lacou an drouc-speret.

Ra chommo hoc'h Ælez Santel,
Gueneomp epad an noz
D'hon dioual, Tad Eternel,
E peoc'h hage repos ;
Hag ho penediction
Bezot gueneomp bepret,
Dre Jesus, ho Mab guirion,
Hon Autrou beniguet.

Sellit a d'uez ouzomp,
Va Doue, ni ho ped,
Pa en devez evidomp
Ho Mab, Salver ar bed,
Etre daouarn tud cruel
En em rôet libramant,
Da c'houzaon bete mervel
Eus ar groas an tourmant.

Evelen bezot great.

LITANIOU AR VERC'HEZ.

KYRIE, eleïson. Christe, eleïson. Kyrie, eleïson.

Christe audi nos. Christe exaudi nos.

Pater de cœlis Deus,	miserere nobis.
Fili, Redemptor mundi Deus,	miserere nobis.
Spiritus Sancte Deus,	miserere nobis.
Sancta Trinitas unus Deus,	miserere nobis.
Sancta Maria,	ora pro nobis.
Sancta Dei genitrix,	
Sancta virgo virginum,	
Mater Christi,	
Mater divinæ gratiæ,	
Mater purissima,	
Mater castissima,	
Mater inviolata,	
Mater intemerata,	
Mater amabilis,	
Mater admirabilis,	
Mater creatoris,	
Mater salvatoris,	
Virgo prudentissima,	
Virgo veneranda,	
Virgo prædicanda,	
Virgo potens,	
Virgo clemens,	
Virgo fidelis,	
Speculum justitiæ,	
Sedes sapientiæ,	
Causa nostræ lætitiæ,	
Vas spirituale,	
Vas honorabile,	
Vas insigne devotionis,	
Rosa mystica,	
Turris davidica,	
Turris eburnea,	

Ora pro nobis.

Ora pro nobis.

Ora pro nobis.

Domus aurea,
Fœderis arca,
Janua coeli,
Stella matutina,
Salus infirmorum,
Refugium peccatorum,
Consolatrix afflictorum,
Auxilium christianorum,
Regina angelorum,
Regina patriarcharum,
Regina prophetarum,
Regina apostolorum,
Regina martyrum,
Regina confessorum,
Regina virginum,
Regina sanctorum omnium,
Regina sine labe concepta,

ora pro nobis.

Ora pro nobis.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi. Parce nobis,
Domine.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi. Exaudi nos,
Domine.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi. Miserere
nobis.

Ÿ Ora pro nobis, sancta Dei genitrix.

¶ Ut digni efficiamur promissionibus Christi.

OREMUS.

Concede nos famulos tuos, quæsumus, Domine
Deus, perpetuâ mentis et corporis sanitate gaudere;
et gloriosâ beatæ Mariæ semper virginis intercessione,
à præsentî liberari tristitiâ, et æternâ perfrui lætitiâ.

Sanctissimæ genitricis tuæ sponi, quæsumus,
Domine, meritis adjuvemur: ut quod possibilitas
nostra non obtinet, ejus nobis intercessione donetur.
Qui vivis et regnas in sæcula sæculorum. Amen.

Pater, Ave, Credo, etc.

GOURC'HEMENNOU DOUE.

- 1 Eun Doue hepken a adori,
Ha dreist peb tra oll a guiri.
- 2 E vean he hano ne doui ket,
Nag ive netra all ebet.
- 3 Ar Suliou santel a viri,
E servich Doue, oc'h he veuli.
- 4 Da dad, da vam a enori,
E vit pell amzer ma vevi.
- 5 Dioual na lazi den ebet,
Nac a zezir nac a effet.
- 6 Lubric na vezi ket ivez,
Nac a gorf nag a volonte.
- 7 Laerez na miret madou den,
E kouezieguez ne ri biken.
- 8 A enep den fals testeni,
Na gaou ebet ne liviri.
- 9 Na c'hoanta dre luxur pec'hi,
Nac e sonj vil n'em em lezi.
- 10 Na souhet madou da hentez,
E vit o c'haout dre fals hentez.

GOURC'HEMENNOU AN ILIS.

- 1 Ar goueliou bers a sanctifi,
Neuze peb labour a lezi.
- 2 Ha cleo devot a ben da ben,
Sul a gouel bers an oferen.
- 3 Eur vech er bloas da viana,
E covesai, hep nac'h netra.
- 4 Ha da Grouer a recevi,
Da Basq, devota ma c'helli.
- 5 Yun a ri an daouzec-deiziou,
Ar c'horais hag ar vijilou.
- 6 Kic, nemet da zeiz Nedelec,
Guener ha sadorn ne zebri ket.

Æl Doue, pa zoc'h d'in gardien, deputed dre ar
broadanç divin, d'am c'hass d'an eürusdet, sclerait

va speret, diouallit va c'halon, ha cuntinuit bepret
ho sourei ac'hanon. Evellen bezet great.

*Leveromp an De profundis evit ar re pere a zo bre-
mâ eus hon tud e poanniou ar Purgator, hag evit
an oll anaon tremenet euz a vuez ar bed-mâ.*

De profundis clamavi ad te, Domine; Domine,
exaudi vocem meam.

Fiant aures tuæ intendentes, in vocem deprecatio-
nis meæ.

Si iniquitates observaveris, Domine, Domine, quis
sustinebit?

Quia apud te propitiatio est, et propter legem tuam
sustinui te, Domine.

Sustinuit anima mea in verbo ejus, speravit anima
mea in Domino.

A custodiâ matutinâ usque ad noctem, speret
Israël in Domino.

Quia apud Dominum misericordia, et copiosa
apud eum redemptio.

Et ipse redimet Israël ex omnibus in iniquitatibus
ejus.

Requiem æternam dona eis, Domine.

Et lux perpetua luceat eis.

Requiescant in pace. Amen.

Oremus.

Fidelium, Deus, omnium conditor et redemptor,
animabus famulorum famularumque tuarum, re-
missionem cunctorum tribue peccatorum, ut indul-
gentiam, quam semper optaverunt, piis supplicatio-
nibus consequantur. Qui vivis, etc.

Grit ma zai an anaon da repos,
Va Doue, d'ar gloar eternal,
Ha roit dezo en ho Parados,
Ar sclerijen perpetuel.

Delivrit-hi, Autrou souveren;
Evit ma reposint en peoc'h;
Va Doue, selaouit va feden,
Ha grit ma zai betec ennoc'h.

O Doue ar gristenien fidel,
D'an oll Crouer ha Redemptor,
Considerit ar poaniou cruel
Eus an anaon er Purgator.

Pa z'int eneoù ho servicherien,
Ha re ho servicherezet,
Accordit dezo hivisiken
Remission a' bep pec'het.

Evit dre voyen ar pedennou,
A reomp evito gant respet,
Ma c'hobtenint an induljançou
Ho devez atao deziret.

Ni er goulenn ouzoc'h va Doue,
C'houi pehini a vev hac a ren
Keit ha ma pad an eternite,
Eus a viscoas da virviken.

Evelse bezet great.

PEDENNOU DIOUZ AR MINTIN.

En hano an Tad, hag ar Mab, hag ar Speret-Santel.

AMEN.

Ar *Veni, Sancte Spiritus*, evel er pedennou
diouz an noz.

En em lekeomp e presañ Doue.

Va Doue, me gred fermamant
E maoc'h guenen ama presant,
E sellit ouzin, em c'hlevit,
Hag em c'halon pis e lennit.

Act evit adori ha trugarecat Doue.

Va Doue, e presañ pehini emaoun, me hoc'h ador
evel va C'hrouer ha va Mestr souverén; me ho tru-
gareca eus a guement vad am eus recevet diganeoc'h,
ken evit ar c'horf, ken evit an ene, ha principalamant
d'am beza prenet dre voyen Jesus-Christ, ho map,
d'am heza great christen, ha da veza roet amzer din
da ober pinijen, ha da veritout ar vuez eternal.

Act a Feiz, a Esperañ, a Garantez hag a Gontrition.

Va Doue, mea gred kement a gred an Ilis catholic;
creait va feiz. Me am eus lakeat va esperañ ennoc'h
ha ne vezin ket tromplet. Me ho car eus a greiz va
c'halon; destesti a ran ar pec'het, abalamour d'eoc'h,
hag e c'houlennan ouzoc'h ar c'hraç na gouezin ket
ennan epad an deiz a hirio.

*Act evit goulén ouz Doue, ken evidomp hon-unan,
ken evit hon nessa, kement hon euz ezom.*

Va Doue, c'houi a ene hon ezomou; n'ho pedan
ket hepken evidon va-unan; ho pedi a ran ivez evit
hoc'h Ilis, evit hon Tad Santel ar Pab, evit hon Escop,
evit hor Pastor, evit an oll dud a Ilis, evit kement
ho deus autorite varnon; evit va c'herent, evit an
oll gristenien fidel hag evit an oll dud assambles.
Ho pedi a ran zoken evit va adversourien, mar em eus
necun. Accordit da bep-unan ac'hanomp kement a
ouzoc'h a ve mad deomp.

Act a Offranç.

D'eoc'h oun, va Doue, hag en em offran deoc'h a
nevez e commançamant an devez-man; rapporti a ran
d'ho cloar va oll sonjesonou, va oll dezirou, va oll
gomzou ha va oll actionou. Me a fell din e veac'h
glorifiet hag enoret e kement a rin hirio.

Act evit nevezi ar bromessaou eus hor Badiziant.

Me renonç da Satan, d'he oll bompou ha d'he oll
œuvrou, hag en em stag ouzoc'h-hu va Autrou Jesus-
Christ. Me fell din beva e guir gristen. Nevezi a ran
d'eoc'h ar bromessaou pere am eus great d'eoc'h em
badiziant hac em diveza covession ha communion,
hag epad va buez; goulén a ran ouzoc'h ar c'hraç
d'en em brepari a vremen da eur govesion hag eur
communion all, pere a reparo an default eus ar re
am eus great a ziaguent, hag am rento fermoc'h en
he craç santel.

*Pater, Ave, Credo, Confiteor, Gourec'hennou Doue
ha re an Ilis.*

LITANIOU JESUS.

Kyrie, eleïson. Christe, eleïson. Kyrie eleïson.
 Jesu, audi nos. Jesu, exaudi nos.
 Pater de cœlis Deus, miserere nobis.
 Fili Redemptor mundi Deus,
 Spiritus Sancte Deus,
 Sancta Trinitas unus Deus,
 Jesu Fili Dei vivi,
 Jesu splendor Patris,
 Jesu candor lucis æternæ,
 Jesu rex gloriæ,
 Jesu sol justitiæ,
 Jesu fili Mariæ virginis,
 Jesu admirabilis,
 Jesu Deus fortis,
 Jesu pater futuri sæculi,
 Jesu magni consilii angele,
 Jesu potentissime,
 Jesu patientissime,
 Jesu obedientissime,
 Jesu mitis et humilis corde,
 Jesu amator castitatis,
 Jesu amator noster
 Jesu refugium nostrum.
 Jesu pater pauperum,
 Jesu thesaurus fidelium,
 Jesu bone pastor,
 Jesu lux vera,
 Jesu sapientia æterna,
 Jesu bonitas infinita,
 Jesu via et vita nostra,
 Jesu gaudium angelorum,
 Jesu rex patriarcharum,
 Jesu magister apostolorum,
 Jesu doctor evangelistarum,

Miserere nobis.

Miserere nobis.

Miserere nobis.

Jesu fortitudo martyrum, miserere nobis.
 Jesu lumen confessorum,
 Jesu puritas virginum,
 Jesu corona sanctorum omnium,
 Propitius esto, parce nobis, Jesu.
 Propitius esto, exaudi nos, Jesu.
 Ab omni peccato, libera nos, Jesu.
 Ab ira tuâ,
 Ab insidiis Diaboli,
 A spiritu fornicationis,
 A morte perpetuâ,
 A neglectu inspirationum tuarum,
 Per mysterium sanctæ incarnationis tuæ,
 Per nativitatem tuam,
 Per infantiam tuam,
 Per divinissimam vitam tuam.
 Per labores tuos,
 Per dolores tuos,
 Per agoniam et passionem tuam,
 Per crucem et derelictionem tuam,
 Per languores tuos,
 Per mortem et sepulturam tuam,
 Per resurrectionem tuam,
 Per ascensionem tuam,
 Per gaudia tua,
 Per gloriam tuam,
 Agnus Dei, qui tollis peccata mundi. Parce nobis, Jesu.
 Agnus Dei, qui tollis peccata mundi. Exaudi nos, Jesu.
 Agnus Dei, qui tollis peccata mundi. Mis. nobis, Jesu.
 † Jesu, audi nos. † Jesu, exaudi nos.
 † Sit nomèn Domini benedictum,
 † Ex hoc nunc et usque in sæculum.

Pedomp.

Autrou Jesus-Christ, pehini oc'h eus lavaret : gou-
 lennit hag e recevot ; claskit hag e cavot ; scoit hag
 e vezo digoret d'eoc'h : roit d'eomp, ni ho ped, ho ca-

Libera nos, Jesu. Libera nos, Jesu.

rantez divin, evit m'ho carimp a greiz calon, a c'hinou ha dre œuvr, ha ne baouzimp james d'ho meuli.

Pedomp.

Autrou Doue oll-galloudec, pehini oc'h eus gret d'eomp erruot e commençamant an devez-ma, hor savetaït hirio dre an nerz eus ho c'raç, evit na gonsantimp gant nep seurt pec'het epad an deiz; kent se ma teuimp da regli hor c'homzou, hor sonjesonou hag hon actionou dioc'h ar justic eus ho lezen, evit he observi fidelamant. Ar pezh a c'houlennomp ouzoc'h dre hon Autrou Jesus-Christ. Evellen bezet great.

Pedomp.

Autrou Doue, roue an eê hag an douar, plijet gwe-neoc'h regli ha sanctifia, cundui ha gouarn hirio hon eneo hag hor c'horfou, horsantimanchou, hor c'homzou hag hon œuvrou, hervez ho lezen, da viret ho courc'hemennou, evit ma veritimp beza salvet ha delivret er vuez-ma hag epad an eternite, dre ar sicour eus ho c'raç, Salver ar bed. Evellen bezet great.

Pedomp.

O va Doue, c'hoi pehini dre eur brevidanç ken admirabl, a briss digass hoc'h Alez d'or miret, grit me ho suppli, ma vezimp atao difennet dre ho protection; ha ma hor bezo joaüstet eternal en ho c'hom-pagnunez. Dre hon Autrou Jesus-Christ. Evellen bezet great.

INSTRUCTION

VAR AR SOLANITEOU PRINCIPALA EUZ AN ILIS.

Eus ar Sul.

An oll deizioù eus hor buez a apparchant ouc'h Doue, hag a dle beza implijet evit he c'hloar : evelse, e creiz ar sourcious exterior pere a occup ac'hanomp evit hon ezomou temporel, e tleomp he veuli, he enori, he zervicha, ha rapporti dezàn hon oll actionou.

Ouspen an dever general-mâ, e zeus unan e particulier da ramplissa bep sizun, gourc'hemennet d'eomp expressamant gant Doue. Santification ar Sul eo, specialamant consacret da servich an Autrou Doue. Rac mar deo permetet en deizioù-all en em applica d'al labouriou, n'eller ket he ober en hemâ hep crim. Mar deo avoalc'h en deizioù pemdez sanctifia an actionou dre an intantionou pur, hag en em nevezi a voment en eguile e carantez Doue hag en exercic eus he bresanç, deiz ar Sul e tleomp beza oll dezàn, hag e dremen en eun devotion pehini en ello beza partaget na distroet gant netra.

Eus an Azvent.

An Ilis en em prepar epad an Azvent da celebri guinivelez temporel. Mab Doue, hag en he fedennou ec'h implij ar c'homzou dre bere ar Batriarchet hag ar Brofetet ho deveus exprimet an desir ho devoa eus a zonedigez ar Messi, evit hon excita da brofita eus a c'hraçou he zonedigez kenta e pehini eo deut eguis Salver, ha d'en em disposi d'an eil e pehini e teuo eguis barner.

Eus a C'houel ar Conception.

An eizvet a vis kerzu e celebrer gouel Conception ar Verc'hez sacr. En deiz-se e tleomp admira ar c'hraç special en devezs great Doue da Vari ouz he freservi diouc'h ar pec'het originel; evit guir enor Mab Doue e voa evije ar Vam eus a behini e tlie beza ganet santelloc'h eguet nicun eus ar groadurien, ha ne divije pers ebet en ho c'horruption. Ar frouez a dleomp da denna eus ar solanite-mâ eo evita kement a ell ober gaou ouc'h an innoañ euz ar vuez. Goulennomp ouc'h hor Zalver, dre intercession he Vam santel, ma preservo ac'hanomp dioc'h peb pec'het; hag evit meritout ar c'hraç-se, kemeromp ar Verc'hez admirabl-mâ evit ar skouer eus eur vuez veritablament santel ha christen.

Eus a zeiz Nedelec.

Ar 25 a vis kerzu e mâ deiz Nedelec, e pehini an Ilis a celebr guinivelez Jesus-Christ, da lavaret eo, an deiz santel e pehini eo falvezet d'ar Verb eternal, Mab unic d'an Tad, ha Doue eveltân, beza ganet Den evel dompni eus a eur Verc'hes er c'hraou a Vethleem, evit hor savetei, hervez ar bromessaou en devoa gret Doue eus a gementse en Testament Ancien.

Eus an deiz kenta ar bloaz.

An deiz kenta ar bloas e mâ gouel ar Circoncision hon Autrou Jesus-Christ; deiz e pehini e vouegalvet Jesus, da lavaret eo, *Salver*, hag e commanças da exerci ar fonction a Zalver, o scuilla he c'hoad evit ar bec'herien. Hor bet aliez en hor guinou hano Jesus, prononçomp-ên gant respet ha fizianç. D'an hano-ze e tle peb glin plega, en eê, var an douar hag en ifern; ha ne deus nicun all dre vertuz pehini e c'helfemp beza salvet. Goulennomp ouc'h Doue ar c'hraç da brofita eus ar blavez nevez evit expia ar

fautou eus hor buez tremenet, hag evit labourat evit hor silvidigez gant mui a ferveur eguet n'hon eus great er bloaveziou tremenet.

Eus ar C'houel ar Rouanes.

Deiz ar Rouanez, an Ilis a ra memor demeus a dri viracl bras.

Ar c'henta hag an hini en deus roet d'an deiz-ze an hano a Rouanes, eo vocation hag adoration an tri Roue, pere avertisset dre eur stereden eus a c'hinivelez Jesus-Christ, a zeuas da Vethleem da offr dezân aour, ezanç ha myrr, evit enori he zivinite, he zignite a roue hag he humilite.

An eil miracl eo Badiziant an Doue Zalver-ze e rivier Jourdan; neuze ar Speret-Santel a ziskennas varnezân e furm eur goulm; an Tad Eternal en anavezaz evit he Vab, hag a roas d'an dour ar vertuz d'hon ober bugale da Zoue dre ar sacramant a Vadiziant.

An drede miracl eo an hini great en eun eured er guer a Gana. An Aviel a lavar d'eomp e chenchas eno Jesus-Christ an dour e guin, hag e commanças da rei he c'halloud da anavezout. Evit antren er speret eus ar c'henta eus ar mysteriou-ze, da behini e ra an Ilis eun attantion particulier en ofiç eus ar solanite-mâ, e tleomp trugarecât hor Zalver d'hor beza galvet demeus an denvalijen eus an infidelite d'arsclerijen admirabl eus e Aviel, oc'h ober d'eomp beza ganet etouez ar gristenien. A bet nation barbar hag infidel a bet bro dallet dre an heresi! Hor bet aoun na ve lamet rouantelez Doue diganeomp, evel a lavar Jesus-Christ, evit beza roet da re-all, da lavaret eo, hor bet aoun da goll ar feiz. Crenomp pa velomp broyou separet diouc'h an Ilis dre an errol hag ar schism: hag evit evita eur malheur ker bras, conservomp preciusamant ar feiz, hor bet eur zou-

mission humbl evit pried Jesus-Christ, pa barlant ouzomp dre c'hinou he c'henta pastoret, unisset gant ar Pab, pehini eo ar penn eus an Ilis catolic, ha soutenomp enor hon relijion dre eur yuez santel ha christen, da behini ne deus netra controloc'h eguet an debauchou, pere a zeblant besa autoriset dre eur c'hustum profan, an nos kent pe deiz ar gouel bras-mâ.

Eus an drede sul abars ar C'horaïs.

An amzer-mâ a zo eur breparation d'an abstinanc eus ar c'horaiz : an Ilis en em absten eus ar c'hân a joa, hag a guemer an ornemanchou mouk, en merc a gaoun hag a binigen.

Ar c'henteliou eus ar Scritur, pere a lenner en deiziou-mâ en ofiç eus an nos, a zigas sonj d'eomp eus a bec'het hon tad kenta. N'hon euz ket hepken ar confusion da veza ganet eus a eun tad criminel : pec'herien dre inclination hag a effet, hon eus hor malic propr da rebech d'eomp hon-unan, hag hor c'hrimou da expia. Penaus esperout e royo Doue d'eomp ar pardon anezo, ma n'hon eus recours d'ar binigen ! Mar hon eus eta eun interest benac evit hor silvidiguez, lezomp ar bec'herien diskiantet d'en em livra da eur joa foll en deiziou-mâ, ha tremenomp-hi en daëlou, scuillomp anezo en abondans, evit apesi coler Doue, pehini on eus offancet, hag evit repara er memes amzer an injuriou a ra dezhan ken alies a gristen, dre an direglamanchou a voal exempl da bere en em abandonont ; pellaomp diouc'h hon tyez an divertissamanchou profan hag an debauchou criminel-ze pere a zizenor al lezen gristen ; na zouffromp ket e teufe nicun eus ar re var-bere hon eus autorite, d'en em ecarti diouc'h reglennou ar vodesti hag ar sobriete, hag hor bet memor e ve control d'ar reon em brepara d'ar binigen dre zizurzou nevez.

Eus a zemerc'her al Ludu.

An Ilis, dre ceremoniou al Ludu, a zigas memor d'an oll dud fidel n'e dint nemet ludu ha poultr, hag e tistroint e poultr, hag o laca e pinigen evit apesi coler Doue. Yun ar c'horaïs, pehini a gommanc hirio a zo bet atao observet diouc'h exempl ar yun a zaou-uguent dervez a braticas Jesus-Christ e unan en dezert, hag an Ilis en laca abars Pasq, evit hor pre-pari d'ar solanite vras-se. Kement hini en deus eur bloas varnuguent echu, zo obliget da yun, nemet gouscoude an dud clân, ar re a zo nevez bet clân, ar graguez o touguen bugale, ar vaguerzet, an dud sempl hag uzet dre ar gosni, ar re a rank evel la-bouriou poannius, ha generalamant kement hini ne all ket chom pell hep dibri hag eva hep danger evit-han da goll e yec'het ; mes ret eo lacat evez da veza re zamantus d'ar c'horf. Doue eo barner ar goustianç : hag ar re a c'houlenn permission da zibri kie hep necessite, ne bec'hont ket nebeutoc'h, abalamour ma torront goure'hemen an Ilis. Mes ne ket avoalc'h yun a gorf, ret eo ive yun a speret, da lavaret eo, evita ar pec'het, mortifia ar passionou, hag en em briva eus ar plijadurezou, peguen dibec'h benac ec'h elfent beza.

Ma comprenfemp ar grevusdet eus ar pec'het, ha n'hor be coumetet nemet unan hepken, e sonjfemp, evel a lavar Tertulien, ec'h alfemp a vec'h, dre zaëlou eternal he expia. Peguer fervant eta ha peguer calet na dle ket beza hor pinigen, pa hon eus ken alies a vech offancet Doue ! Apezomp dre eur guir binigen, ar goler eus a eun Doue, etre daourn pehini eo terrupl coueza.

Eus ar zizun diveza eus ar C'horaïs.

Ar zizun diveza eus ar C'horaïs a zo galvet ar Zizun-santel, abalamour d'ar mysteriou bras pere zo bet accomlisset enni. Ar mysteriou-ze eo an institution

eus a Sacramant an Auter, ha fin an ouvrach bras eus hor redemption, dre souffrançou ha maro Jesus-Christ, pehini zo bet lakeat er bez e testeni eus ar virionez eus he varo. En em occupomp particulieramant epad ar zizun-mâ da zonjal e souffrançou hag e maro hor Zalver; guelomp pe bris omp coustet, ha petra omp oblijet da ober; evit profita eus a guement-se, en em vortifiomp dre ar yuniou ar re rusta.

D'ar guener ar groas e tiscleier passion hor Zalver; oc'h adori he Groas, consideromp-hèn stag outi var menez Calvar : hor bet confusion o sonjal eo hor pec'hejou a zo caus eus he varo; ha pa en deveus roet he vuez evidomp, kemeromp ar resolution da veva evitan e unan hepken.

Eus ar zul Pasq.

Gouel Pasq eo ar brassa hag ar solanela eus an oll goueliou, hag an deiz dre excellanç pehini en deus Doue great. Jesus-Christ, goude beza finiset dre he varo an ouvrach eus hon redemption, a zo en deiz-mâ ressuscitet gloriüs hag immortal, hag en deus-èn sanctifiet, evel ma sanctifias guechal ar zeisvet dervez goude beza achuet creation ar bed; abalamour da ze, el lezen nevez, ar zul a zo deut da veza, e leac'h sadorn ar yudevien, an deiz a repos, specialamant consacret da zervich Doue. Kemeromp pers er joa eus a resurrection Mab Doue, e guis ma eo bet dleet d'eomp kemeret en he souffrançou; concevomp eun esperanç ferm da bartagi eun deiz he c'hloar gantà; hag evit en em renta dign a guement-se, cunduomp eur vuez nevez ha reglet diouc'h ar scouer eus he vuez gloriüs ha ressuscitet.

Evit kement-se eo falvezet d'an Ilis e recefe peb christen, en amzer zantel-mâ, ar sacramant adorabl eus an Auter, evit, goude beza bet unisset gant Jesus-Christ dre ar sacramant-mâ, ma vevje ho eneo eus eur vuez celestiel ha dign eus a resurrection Mab

Doue. Ar gouel-mâ zo ker solanel, m'er c'huntunuer c'hoas d'al lun, ha memes d'ar meurs.

Eus a zeiz ar Yaou-Basq.

Dreiz ar Yaou Basq eo e pignas Jésus-Christ en èe, e presanç he Ebstel, goude beza en em ziscoezet alies dezho epad daou-ugent dervez evit n'ho devije leac'h ebet da zoueti eus ar virionez eus he resurrection. Goulennomp gant an ilis ar c'hraç da veza unisset gantàn goude eur vuez santel, pa zeo hor penn ha pa zomp he vemprou.

Eus ar Pentecost.

Deiz ar Pentecost eo e tiskennas ar Speret-Santel var ar Verc'hez ha var an Ebstel, evel teodou tan, hag e ramplissas an Ebstel eus he vertuz oll-galloudec, evit renta testeni da resurrection Jesus-Christ, hag evit prezeg an Aviel dre ar bed oll. Ker bras eo ar gouel-mâ, ma pad keit ha goueliou Pasq.

Eus a zul an Dreindet.

An Ilis e deus particulieramant destinet ar zul kenta goude ar Pentecost evit adori eun Doue hepken e tri ferson, hag evit ober eur brofession solanel a feiz eus ar myster-ze. N'ellomp ket brema he gompren, mes en èe e vezo disoloet d'eomp. Meditomp ar vajeeste souveren eus a Zoue; ar perfection infinit eus he natur a barisso d'eomp dign eus hon oll respet ha soumission : an Tad en deus hor c'hrouet, hag an ouvrach omp eus he zaouarn; ar Mab en deus hor prenet, hag hon ene a zo ar pris eus a c'hoad eun Doue; ar speret-Santel eo en deus hor sanctifiet dre ar Vadiziant, e c'his ma omp deut var an douar, hag a brodig d'eomp ar graçou ar re breciuusa evit beza sent. Meulomp eta ha trugarecaomp ato Doue, pehini hor c'har, ha pa zeo ker just-se he garet, mercomp

d'ezàn hor c'harantez dre eur fidelite ar vrassa d'he lezennou.

Eus a c'houel ar Sacramant.

An Ilis e deveus etablisset gouel ar Sacramant evit renta publicamant ha gant solanite graçou da Jesus-Christ da veza instituet ar Sacramant adorabl-mà, e pehini e ma realamant presant dindan ar speçou a vara hag a vin, hag e pehini en em ro d'eomp evit servichout d'eomp da vagadurez spirituel.

Eur ar Chandelour.

An eil dervez a c'hoevrer e celebromp gouel Presentation hon Aotrou Jesus-Christ en templ, ha Purification ar Ver'hez santel. El Lezen ancien e voa ordrenet d'ar gragez dont, goude beza guilloudet, d'en em burifia d'an templ, da bresanti da Zoue ho mab kenta, ha d'he brena. Netra na rente Jesus ha Mari sujet d'ar gourc'hemen-ze. Jesus a voa sant ar zent, Mab Doue memes, ha n'en devoe ket affer da veza prenet, pa voa en a brene ar bed oll. Mari e devoa concevet dre operation ar Speret-Santel hag e devoa ganet he mab hep coll netra eus he virginite : ho daou gouscoude e virjont fidelamant ar poent-se euz al lezen, ha dre gement-se e roent d'eomp scouer :

1. Eus eun oboissanc parfet da lezennou Doue ha da re an Ilis ; 2. d'en em gonsacri antieramant da Zoue ; 3. da gaout eun attantion vras d'en em burifia eus an distera souilladur eus ar pec'het. Ouc'hpen kement-se, an tadou hag ar mammou a dle, e particulier, imita Mari, oc'h offr ho bugale da Zoue, ho teski d'ezo abret an oll deveriou eus ar religion hag ouz ho habitui, adalec ho bugaleach, da bratica ar vertuziou christen. En deiz-mà e veniguer ar goulaou coar, hag ho douguer alomet er procession.

Antreomp e speret ar ceremoni-ze : diski a ra deomp e tle hor feiz beza brillant, hag hor c'harantez ardant hac actif evit gloar Doue.

Eus a c'houel an Annonciation.

Ar 25 a vis meurs e celebromp gouel an Annonciation hag an Incarnation eus ar Verb santel. En deiz-se an æl Gabriel e barissas da Vari, hag a anonsas dezi e concevje eur mab, pehini a vije hanvet Jesus, Mab Doue, bras meurbet. Mari, pehini a bre-fere ar virginite d'an enoriou ar re vrassa, a voe troublet gant ar propos-se : mes an æl a assurances dezi e teuje da veza mam, hep paouez da veza guer-c'hez, hag e vije ar Speret-Santel a operje ar myster bras-se enni ; neuze e consantas da accomplissamant desseignou Doue varnezhi, en eur brotesti e voa servicherez Doue. Er memez moment, Mab Doue, e pep tra ingal d'he Dad, hag eur memes Doue gantàn, en em c'hreas den, da lavaret eo, e kemeras eur c'horf hag eun ene e cõf Mari. Adoromp eun Doue en em aneantet dre garantez evit an dud : an ourgouill en devoa precipitet anezo en abim a vizer ; Mab Doue ho zenn eus an abim-ze, oc'h en em humilia, bete dont da veza evel unan anezo, sujet d'ho infirmiteou. Petra zo necesseroc'h d'eomp-ta eguet pratica an humilite dre he exempl, pa eo dre ar vertuz-se e teu da rei d'eomp esperans, ha pa na servich da netra d'eomp he humiliation hepti ? Ar memes exempl a ro d'eomp Mari, ouc'h en em anaout servicherez humbl Doue hag er memes amzer e zeo scouer d'eomp eus eur burete admirabl, hag eus ar volesti kisidic-se pehini a spont rac an distera tra a elfe ober an distera gaou oc'h an innocans. Saludomp-hi en deiz-mà e kalite a Vam da Zoue, hag en em lakeomp dindan he protection puissant, en eur he supplia da bedi evidomp, ha da obteni d'eomp eur vuez santel hag eur maro santel. Lavaromp alies ar beden e de-

veus an Ilis ajoutet da gomzou an æl, ha greomp-hi, particulieramant pa zoner an *Angelus*, evit digas en hor memor myster Incarnation Mab Doue, ha renta hon homachou d'an hini pehini en deveus choaset, etouez an oll grouadurien, da veza savet d'an dignite enorabl eus he vam.

Eus a c'houel Anter-Eost.

Ar 15 eus a vis eost e solanisomp gouel Assomption ar Verc'hez santel. Peguement bennac ma voa bet preservet diouc'h ar pec'het originel, ha ma voa exant a beb inclination d'ar pec'het, ha nonpas hepken ar pec'het veniel, mes memes eus an distera imperfectionnou : gouscoude Doue a bermetas, evit creski he meritou, e vije sujet d'ar c'hlènvejou ha d'ar maro evel an dud all. An Ilis a enor en deiz-mâ ar maro precius-se hag ar gurunen a voe roet dezi en eê, e peleac'h e jouis eus ar gloar dleet d'he dignite a vam Doue. En em rejouissomp abalamour ma zeo savet hueloc'h eguet an æles, ha lakeat e kichen he Mab da behini e represant hon ezomou ; hor bet evit-hi ar respet hag ar fizians a verit, dre ar garantez e deus evit ar gristenien pere a guemer evit he bugale ; mes sonjomp penaus ar voyen veritabl da obteni he intercession, e zeo imita he humilite, he furete, he modesti, he c'harantez ardant evit Jesus-Christ, hag he fidelite da blijout da Zoue, memes en distera tra.

En deiz-mâ, goude ar gousperou, e rear en oll rouantelez a Frans, eur procession solanel evit executi ar vœu a reas ar roue Louis XIII, o lakat he bersonnach, he famill hag he rouantelez dindan brotection ar Verc'hez sacr. Goulennomp ouc'h Doue, dre intercession Mari, ar peoc'h evit an Ilis, crescans an Ilis Catholic, tranquile ar Frans, hag an oll gracoù eus a bere hon eus ezom evit cundui eur vuez santel ha christen.

Eus an Nativite.

An 8 eus a vis guengolo e celebromp guinivelez ar Verc'hez. An Ilis a ra ar gouel-mâ, abalamour Mari a zo ganet leun a c'hraç, ha dre he guinivelez e tlie beza Mam Doue. Trugarekaomp Doue eus ar gracoù en deus roet dezi, ha sonjomp gant peguement a brecaution e tleomp beva e creiz ar bed, e pehini omp deut gant kement a zempladurez, pa e deveus ar Verc'hez Vari, pehini a oa ganet er zantelez ha confirmet en gras, bevet er retret, en oreson, hag en eun attantion cuntunuel, evit conservi gant soursi bras he innoçans.

FIN.

